

**TRANSCRIPT VAN DE COMMISSIE BESTUUR, FINANCIËN EN ORGANISATIE VAN HOOGHEEMRAADSCHAP VAN
DELFLAND
d.d. 6 december 2022**

1. Opening, vaststellen agenda

De voorzitter: Goedemorgen allemaal. Doet hij het? Nee, hij doet het niet. Goedemorgen. Ja, daar zijn we. Dames en heren, het is negen uur. Ik wilde graag de vergadering openen en de agenda vaststellen. Ik wilde nog even beginnen met het feit dat de heer Fekkes zich heeft afgemeld. Ik zie dat de heer Claassen namens zijn fractie aanwezig is. Welkom. Goedemorgen. Dan wil ik de agenda gaan vaststellen. Ik had eerst nog een suggestie van de secretaris, dat de heer Fekkes nog een aantal opmerkingen had op het audiotranscript. Een aantal tekstuele wijzigingen. Daar gaan wij verder mee aan de slag. Zijn er opmerkingen over de agenda? De heer Kiela.

De heer Kiela: Voorzitter, de PvdA zou graag op punt 5.01 een paar opmerkingen plaatsen.

De voorzitter: Staat genoteerd. De secretaris suggereert nog om even een rondje te maken, de appel nominaal. Wilde ik bij de heer Kiela beginnen. Een appel nominaal.

De heer Kiela: Peter Kiela, Partij van de Arbeid.

De heer Boot: Pieter Boot, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Bresjer: Karin Bresjer, VVD.

De heer Oostvogels: Tom Oostvogels, VVD-fractie.

De heer Claassen: Harry Claassen, 50PLUS.

De heer Heijboer: Ko Heijboer, AWP Delfland.

Mevrouw Jenniskens: Goedemorgen, Annemiek Jenniskens, Water Natuurlijk.

De heer Van der Veer: Bart van der Veer, Water Natuurlijk.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Nieske Dijkshoorn, Ongebouwd.

Mevrouw Jonker: Heleen Jonker, Partij voor de Dieren.

De heer Van Kretschmar: Constant van Kretschmar, Bedrijven.

De heer Jansen: Goedemorgen voorzitter, Maarten Jansen van het CDA.

De voorzitter: Dan kijk ik even op de rechterzijde voor het college.

De heer Egas: Goedemorgen voorzitter, Ruud Egas.

De heer Ouwendijk: Goedemorgen voorzitter, Peter Ouwendijk.

De heer Daverveldt: Goedemorgen voorzitter, Piet-Hein Daverveldt.

De voorzitter: Dank allen. Dan naar de agenda. De heer Kiela was al geweest. Zijn er nog andere opmerkingen voor de agenda? De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Ik heb een punt voor de mededelingen.

De voorzitter: Dank u wel. Staat genoteerd. Verder zie ik geen handen.

2. Toezeggingenlijst commissie Bestuur, Financiën en Organisatie (bijlage audiotranscript)

De voorzitter: Dan wil ik naar de toezeggingenlijst. Zijn daar op- of aanmerkingen vanuit de VV of wellicht nog vanuit het college daarover? Wederom, ik zie geen handjes. Het audioscript hebben we al net behandeld kort.

3. Mededelingen

De voorzitter: Dan naar de mededelingen. De heer Van Kretschmar had zich al gemeld. Laten we daar beginnen.

De heer Van Kretschmar: Dank u wel, voorzitter. Ik wilde in ieder geval even aangeven dat na vele malen van uitstel deze week de selectiegesprekken zijn begonnen voor de leden van Bedrijven, voor de mogelijke nieuwe bestuursperiode. We leven in een onzekere tijd, want het zou zomaar allemaal voor niks kunnen zijn. Maar ik denk dat het goed is dat u weet dat wij in ieder geval bezig zijn om ons op een zorgvuldige manier voor te bereiden. Met name dat woord zorgvuldigheid is ... In deze tijd kun je dat nog weleens verschillend uitleggen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Kretschmar. Uiteraard veel succes bij de selectiegesprekken. Dan kijk ik even naar het college. Zijn er nog mededelingen vanuit het college? Nee.

0.3A Terugkoppeling Unie Commissies

De voorzitter: Dan gaan we naar het volgende. De terugkoppeling van de Unie Commissies. Dan kijk ik nogmaals naar mijn rechterzijde. Ook niet. Dat schiet lekker op.

4. Bespreekstukken

De voorzitter: Dan gaan we naar de bespreekstukken.

B.01 Nota verbonden partijen en andere samenwerkingsverbanden 2022

De voorzitter: Dan beginnen we met de 04.B.01. Nota verbonden partijen en andere samenwerkingsverbanden 2022. Ik begreep dat er vanuit het college wel behoefte was aan een korte inleiding. De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Het is inmiddels alweer meer dan een jaar geleden dat de Rekeningcommissie een rapportage opgeleverd heeft naar aanleiding van onderzoek verbonden

partijen. Daarin stonden zeven aanbevelingen. Met name een van die aanbevelingen was om de Nota verbonden partijen te actualiseren. Dat hebben we gedaan. De uitkomst daarvan ligt nu voor. In die nota wordt ook de wetswijziging van 1 juli jongstleden meegenomen met betrekking tot de WGR. Althans die wordt daarin genoemd. Na dat onderwerp is aan de orde een presentatie over die wetswijziging en welke inbreng van onze kant en van uw kant daarbij wordt verlangd. Maar eerst is nu aan de orde de Nota verbonden partijen. Ik denk, mijnheer de voorzitter, om die maar gewoon in bespreking te geven.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jonker. Uw microfoon.

Mevrouw Jonker: Mag ik nog een verduidelijkende vraag stellen over dit toch wel ingewikkelde stuk? Ik had jullie beiden ook even van tevoren geappt. Het gevraagde besluit, als je dat gewoon zo leest, dan wordt er gewoon gezegd van, om het vast te stellen, de Nota verbonden partijen, omdat de oude nota uit 2013 is. Maar in de kernboodschap, die dan eigenlijk bij dit gevraagde besluit hoort, staat weer dat ook is opgenomen die aangescherpte regelingen vanuit de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen. Ik kan het een en het ander ... Het wordt een beetje complex. Dat was een beetje ... Ik merk dat ook andere mensen daar wel wat moeite mee hadden. Mijn vraag is van, zouden we het niet zo kunnen doen dat het besluit is inderdaad van, we willen graag de Nota verbonden partijen 2022 vaststellen, omdat naar aanleiding van de opmerkingen van de Rekeningcommissie ... Omdat die vorige nota uit 2013 is. Dat zouden we graag vaststellen. Maar we kunnen toch onmogelijk, zeker omdat we zo meteen ook een presentatie krijgen, ook die opmerkingen in die aangescherpte Wet gemeenschappelijke regelingen daarin meenemen. Ik zou het eigenlijk uit elkaar willen trekken. Maar ik weet niet of iedereen het zo ook heeft gezien of ervaart. Maar ik vind het twee dingen die niet bij elkaar passen misschien.

De voorzitter: Dank u wel. Misschien voor de techniek. Het zijn natuurlijk twee aparte agendapunten, waarbij we de één vaststellen en de ander is een ophaalronde, om wensen en bedenkingen uit de commissie te halen voor een stuk dat volgend jaar waarschijnlijk naar de commissie, naar de VV zal gaan. In die zin worden ze, zoals ik het begrip, ook apart behandeld. Ik kijk even naar de hoogheerraad, of die interpretatie juist is. Maar misschien dat hij het nog wel iets verder kan toelichten.

De heer Daverveldt: Mijnheer de voorzitter, die interpretatie is zeker juist. Er ligt een voorstel voor om de Nota verbonden partijen vast te stellen. Die is ook uitgebreid uitgewerkt op basis van de aanbevelingen van de Rekeningcommissie. Tweede wat speelt, is dat wij in gevolg een eerdere wetswijziging, namelijk die van 1 juli '22, een aanpassing van de WGR, waarin met name aan de vertegenwoordigende organen meer ruimte en mogelijkheden geboden wordt om een controle toe te passen en invloed uit te oefenen. Dat is een traject waarvoor we, ik zou haast willen zeggen, met alles en iedereen in gesprek moeten, want uiteindelijk moeten alle deelnemers en verbonden partijen het over die wijziging eens worden. Dat is een relatief intensief traject, omdat er zoveel partijen bij betrokken zijn. Dat betekent dat we daarvoor een procesvoorstel voor hebben gelegd. Althans, een duiding van hoe we dat zouden willen gaan doen. Bij u op willen halen wat uw gedachten daarover zijn. Daar wordt geen besluit of wat dan ook verlangd. Daar waar aan de orde is de Wet op de gemeenschappelijke regelingen zelf, hebben we in de Kadernota die nu voorligt bij dit agendapunt al rekening gehouden met de aanpassingen die voortvloeien uit de gewijzigde Wet op de gemeenschappelijke regelingen van 1 juli 2022. Ik denk, mijnheer de voorzitter, in aanvulling op uw woorden, dat het een betreft een voorstel en het andere, zou ik haast willen zeggen, is een informatieronde.

De voorzitter: Dank u wel. Is daarmee uw vraag beantwoord, mevrouw Jonker? Maar het is nu vooral ... Misschien is het goed om nu ook ...

Mevrouw Jonker: Misschien kunnen we ook beginnen gewoon.

De voorzitter: Exact. Dat was precies mijn voorstel. Mijn voorstel zou zijn geweest om de inhoudelijke bespreking van het eerste agendapunt te starten, waarbij we ook inhoudelijk misschien kunnen reflecteren op het proces verder. Misschien ook alvast goed om mee te geven dat als er vanuit de commissie andere gedachten zijn bij het voorstel wat u nu voorligt, dat er natuurlijk de mogelijkheid is om het voorstel in de VV te amenderen, indien nodig. Ik wilde eigenlijk beginnen. Wie mag ik als eerste het woord geven? De heer Jansen.

De heer Jansen: Dank u wel, voorzitter. Dank ook aan het college en ambtenaren voor de update van de Nota verbonden partijen naar aanleiding van het onderzoek wat de Rekeningcommissie inderdaad heeft uitgevoerd. Het CDA kan grotendeels instemmen met deze nota. Het is een prima nota. Ik denk dat de wijzigingen ook akkoord zijn. Maar als ik dan kijk naar de oorspronkelijke nota, die was ook al goed. Wat dat betreft is het ook niet verwonderlijk dat deze nota ook prima is. Toch was er een update nodig. Maar ik denk dat het belangrijker is, dat heeft de Rekeningcommissie ook aangegeven, de nota is op zich prima, maar het is ook goed om die op te volgen. Want daar zat ook bij de vorige nota het probleem. Daar stonden heel veel dingen in, maar we deden eigenlijk niet altijd ... We volgden hem niet altijd op. Ik noem bijvoorbeeld dat je een keer in de collegeperiode bijvoorbeeld een verbonden partij grondig evalueert en presenteert enzovoort. Dat je ook kijkt naar andere samenwerkingsvormen. Dat je duidelijke doelen formuleert. Dat stond ook in de vorige nota en dat staat er nu ook. Ik denk dat dat het belangrijkste is eigenlijk bij deze nota, dat we inderdaad wat hier instaat ook nu gaan uitwerken. Dat mis ik een beetje toch in deze nota. Ik hoop dat dat dan nog komt. Maar hoe gaan we nu verder? Wanneer gaan we die verbonden partijen of elke verbonden partij evalueren? Gaan we de doelen duidelijk formuleren, zodat we het daar ook gewoon een keer per jaar in de P&C-cyclus over kunnen hebben. Ik denk dat dat is eigenlijk mijn belangrijkste punt. Ook mijn vraag zo van, hoe gaan we nu verder? Ik ben heel blij met dat de exit-regeling nu uitdrukkelijker in deze nota terugkomt. Dat was een van de heikele punten waar we in het verleden toch vaak overheen lazen bij het aangaan van een overeenkomst. Ik ben ook blij met de nieuwe inzichten en de nieuwe wetgeving op het gebied, excuus, van de gemeenschappelijke regeling. Ik had nog een paar kleine vraagjes. Dat is, in het stuk las ik ook iets van, deze verbonden partijen, dan hoeven we bij de jaarstukken niet meer de verbonden partijen en de financiële gegevens van de verbonden partijen mee te nemen. Ik denk dat dat wel belangrijk is om dat jaarlijks toch te blijven doen. Dat staat ook in de nota. Een tweede vraag is, ik las ergens dat het budgetrecht vervalt. Dat is op pagina 31, het budgetrecht van de VV vervalt bij het aangaan van een bepaalde regeling. GR was dat, volgens mij. Volgens mij is dat niet zo. Het budgetrecht blijft bij de VV liggen, ook als het gaat om hoeveel we aan de verbonden partijen geven. Dan het laatste is ook nog inderdaad dat ik denk dat we bij de behandelingen van de verbonden partijen echt heel duidelijk de beleidsdoelstellingen en de risico's van de regelingen moeten opnemen in de verslaglegging. Dat waren mijn punten.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Jansen. Dan gaan we naar de heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel, college en organisatie, voor dit uitvoerige stuk. Persoonlijk vind ik het een lastig leesbaar stuk. Ik vind het erg omvangrijk. Ik vraag me toch echt af of dit soort stukken niet wat bondiger kunnen worden omschreven. Dat vind ik echt een aandachtspunt. Het is natuurlijk belangrijke materie, maar ik zou bijna zeggen, dit kan ook echt, laten we zeggen, in een derde van het aantal bladzijden. Ik ben blij met het afwegingskader. Daar staat een helder stroomschema. Daar gaat het, wat mij betreft, om. Wat ik mis, dat stond natuurlijk ook niet in de vorige nota, is van, hoe kom je dan bij die verbonden partij? Want we gaan eigenlijk uit, die stap wordt overgeslagen, die partij is er opeens. Maar goed,

daar moeten we natuurlijk ook zorgvuldig mee omgaan. Hoe selecteren we die partij? Wat zijn de criteria? Dat zou een aandachtspunt zijn voor een volgende revisie. Daar staan echt stukken tekst in die ik ook echt niet kan begrijpen. Ik wil daar één voor u oplezen. Bladzij 28. "Onderdeel van een onderdeel van een taak of water specifieke bedrijfsvoering." Daar raak ik echt het spoor bijster. Ik vind het ook goed dat de exit-regeling benoemd is, want dat is natuurlijk iets waar we in het verleden ook direct mee te maken hebben gehad. Mijn vraag, die is eigenlijk ook al door mijn buurvrouw gesteld, wat is het effect van die nieuwe wetgeving op deze nota? Want het kan toch niet zo zijn dat als wij zo meteen, bij het volgende agendapunt, wat in mijn optiek beeldvormend is, daar een aantal zaken ophalen die dan ook weer effect hebben op datgene wat we nu net besloten hebben. Want dan gaan we, misschien duurt dat proces wat langer, in een korte tijd dat werk twee keer doen. Zeker met de lengte van dit stuk gaat daar dan heel veel energie en moeite verloren. Dat is echt een klemmende vraag die ik heb. Tot zover mijn opmerkingen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is het woord aan mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Dank u wel, voorzitter. Ik heb inderdaad al wat vooropmerkingen gemaakt. Uiteraard kunnen wij instemmen met die nieuwe Nota verbonden partijen. 2022, zeg ik er dan even nadrukkelijk bij. Want die aangepast naar aanleiding van de opmerkingen van de Rekeningcommissie. Maar ik zie het zelf zo, dat er nu een nieuwe wet komt op gemeenschappelijke regelingen. Dat we eigenlijk weer opnieuw gaan praten, wat misschien ook heel terecht is, over die Nota verbonden partijen. Want allerlei regelingen, zoals de heer Jansen bijvoorbeeld noemt, waar hij zich zorgen over maakt, over de evaluatie en de exit-regeling, die staan nu allemaal genoemd in die nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen. Ik ga er eigenlijk vanuit dat die nota 2022 gewoon nu vastgesteld wordt, wat mij betreft. Maar daarnaast gaan wij zo meteen een presentatie krijgen. Dan gaat die nota ook weer moeten passen in die nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen, die onlangs is afgekondigd. Ik kan daar eigenlijk heel weinig van zeggen. In tegenstelling misschien tot mijn buurman, vond ik het wel een geweldig, duidelijk, inderdaad omvangrijk, dat wel, stuk. Wel mijn complimenten aan de organisatie, want heel veel dingen werden mij enorm duidelijk. Ik zie het als een soort archiefstuk, wat ook zo meteen aan de opvolgers van mij in de partij moet worden meegegeven ter verduidelijking van verbonden partijen en überhaupt samenwerkingsverbanden en gemeenschappelijke regelingen. Mijn complimenten daarvoor. Ik denk dat we het zo meteen gaan bespreken, naar aanleiding van de presentatie, welke elementen er zo meteen in al die gemeenschappelijke regelingen die Delfland heeft met allerlei organisaties, privaat, publiek, maar ook gewoon met waterschappen zelf heeft, dat daar allerlei voorwaarden in komen te staan die conform deze nieuwe wet worden genoemd. Dank u wel.

De voorzitter: Dank, mevrouw Jonker. Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Dank u wel. Allereerst, bedankt voor het voorliggende stuk, verbonden partijen, dat we dat gaan actualiseren, naar aanleiding ook van de zeven aanbevelingen van de Rekeningcommissie, die er al heel veel werk ook heeft in gedaan. Dat is heel goed. Toch vonden wij het wel een lastige materie en is het voor ons ook wel lastig om te overzien of het allemaal er goed instaat. Ook wat mijn voorgangers al zeiden, die 1 juli 2022, die wetswijziging. Hoe ver als dat dan hier in verwerkt ... Dat is hier al in verwerkt en hoe dat staat met de presentatie. Er zullen misschien dan weer wijzigingen uit voortkomen. Daar hadden wij wel een opmerking dan over. Voor de rest hadden we misschien wel een wijzigingsoverzicht erbij gehad. Even ter verduidelijk, wat is er precies gewijzigd ten opzichte van 2013? 2013 was het stuk ongeveer 25 pagina's. Nu hebben we er 43. Dat kan verduidelijken, maar dat kan ook juist ons in de war schoppen. We zijn wel blij met het stroomschema wat erin staat, voor het goede afwegingskader. De exit, hoe dat erin staat. Maar let op, als je dit straks ook aan de nieuwe VV geeft, dan is dit heel saaie materie

en best nog wel ... Voor ons niet helemaal praktisch, maar dan is het misschien wel goed om daar extra aandacht aan te besteden, om dat even heel goed uit te leggen. Daar wil ik het graag bij laten.

De voorzitter: Dank u wel. Overigens nog een welkom aan de heer Lont, die wat later kwam binnen zetten. Bij deze, het woord aan u.

De heer Lont: Dank u wel voor het woord. Ik wil mij in grote lijnen aansluiten bij de woorden van mevrouw Jonker. We zijn ook blij met dat afwegingskader. Dat is altijd goed in de besluitvorming om dat op zo'n moment er weer bij te pakken. Ook voor straks het overleggen over de WGR. Voor is het belangrijk dat constructies transparant zijn, dat er democratische legitimatie is door betrokkenheid van het algemeen bestuur. Ook dat er wordt nagedacht over bestuursaansprakelijkheid en met name bij marktactiviteiten, als we straks steeds meer circulair worden en een zoetwaterfabriek of grondstoffenfabriek worden. Over een tijd wordt het allemaal extra belangrijk en hoe je ook onderling als waterschappen samenwerkt en uiteraard de financiële verantwoording. Maar verder kunnen we instemmen met dit stuk.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jenniskens.

Mevrouw Jenniskens: Dank u wel, voorzitter. Water Natuurlijk is ook zeer tevreden met deze nota. Ik kan me eigenlijk vooral aansluiten bij de woorden van het CDA, namelijk het is belangrijk dat de doelen en de resultaten nu in elke regeling eigenlijk goed naar voren moeten komen, als ook de verantwoording en de exit-strategie. Ik ben ook eveneens als het CDA heel erg benieuwd inderdaad hoe we dat nu gaan doen, want dat staat er niet echt in. Alhoewel het afwegingskader heel erg duidelijk is, maar dat gaat over nieuwe zaken. Maar hoe gaan we dat nu met de oude zaken doen? Inderdaad, het een keer per periode evalueren en ook een keer per periode met elke verbonden partij of zeker de GR-en spreken, dat is praktisch, maar dat vinden wij belangrijk. Ik heb nog één, die vind ik een beetje lastige opmerking, want er wordt natuurlijk gesproken over dat bij opdrachtgeverschap van het waterschap, dat is geen verbonden partij. Dat snap ik ook. Maar als je kijkt naar Delfluent, daar hebben wij twintig jaar een relatie mee, daar gaat ontzettend veel geld naartoe, zouden we dat dan toch niet een beetje, dan is het niet naar de letter, maar in de geest van de verbonden partijen moeten bekijken. Alhoewel het officieel de opdrachtgevers ... Ik snap het als het over kleine dingetjes gaat, dan ga je dat niet zo behandelen. Maar als het over echt omvangrijke opdrachten gaat, dan denk ik dat het toch ook wel belangrijk is dat de VV er op een of andere manier bij betrokken is. Dat waren mijn opmerkingen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Heijboer.

De heer Heijboer: Dank u wel, voorzitter. Ik vond het op zich een goed, compleet en heel leesbaar stuk. Wel omvangrijk. Misschien zou er een samenvatting bij kunnen. Maar voor mij had het niet korter hoeven, want je kan het helemaal tot je nemen. Ik heb gelezen dat het heel belangrijk is om onderscheid te maken in of je een bestuurlijk belang hebt of een financieel belang. Dat de gemeenschappelijke regeling een aantal soorten kent, zoals een gemeenschappelijk orgaan, waarbij je nog zelf financiële verantwoording houdt. Een bedrijfsvoeringsorganisatie of een openbaar lichaam, waarbij je dat financiële stukje uit handen geeft. Ik denk dat dat ook heel goed beschreven staat. Dank u wel daarvoor. De exit-strategie vind ik altijd heel belangrijk. Dat is ook zoals bij mensen bij hun huwelijk. Ze beginnen er vol enthousiasme aan en tussentijds dan hoop je maar dat het goed gaat. Als er dan een exit-strategie komt, dan blijken zaken toch anders te liggen dan vooraf werd gedacht. Dan is de vraag natuurlijk, werd al eerder gesteld, de tussentijdse thermometer. Ook dat is goed om bij je huwelijk af en toe te doen, weekendje vrij te nemen en ergens de hei op te gaan. Maar ook dat, denk ik, dat voor gemeenschappelijke regelingen hier heel belangrijk is. Dat je niet wacht tot het fout

gaat, want je bent er enthousiast aan begonnen, er waren voordelen aan. Steek regelmatig die tussentijdse thermometer erin en evalueer van, gaat het nog zoals we ooit bedacht hebben? Zien we de voordelen nog? Zo niet, kunnen we dan het repareren, dat we toch proberen, zal maar zeggen, dat huwelijk gemeenschappelijk in stand te houden. Niet omdat het noodzakelijk is, maar juist omdat je die voordelen wilt behouden en niet wacht tot wijzelf het niet meer zien zitten of misschien andere partijen het niet meer zien zitten en dat wij dan ineens ook afgedankt worden. Want dat is maar net de vraag wie de aanstichter is. Voor de rest hebben wij geen opmerkingen en kunnen wij hiermee instemmen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Heijboer. Ik ben dan ook wel benieuwd of dit ook opgaat voor een verstandshuwelijk, want ik zou de gemeenschappelijke regeling eerder omschrijven als een verstandshuwelijk. Maar goed, dat is mijn eigen afweging. De heer Claassen.

De heer Claassen: Dank voor het stuk ook. Erg duidelijk. Voor de inhoud, de opmerking daarover, sluit ik me graag aan bij wat hiervoor door de sprekers is gezegd. Eén ding aan toevoegen, dat is, het is vooral een VV-stuk nu. Er zitten heel veel afwegingen in. Het is lijk. Ik vraag me dan af hoe je dat in de organisatie toepast uiteindelijk. In dit hele proces, in de samenwerking die je hebt, zul je voortdurend dit in je achterhoofd moeten hebben van, zijn we nog op de goede weg? Moeten we evalueren? Moeten we aanpassen? Ik vraag mij af hoe dat dan in de organisatie wordt belegd of hoe dat dan werkt als kaderstellende nota. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Dank, voorzitter. Dank iedereen die hier hard aan gewerkt heeft. Verbonden partijen, mijnheer Heijboer beschrijft het heel romantisch. Ik hoorde iemand het al een verstandshuwelijk noemen. Kijk, we hebben ze gewoon nodig. Onze taken kunnen we niet alleen. Soms is het zelfs veel efficiënter om het samen te doen. Het is mooi om te zien dat het systeem nu bij ons intern ook werkt. Een Rekenkamerrapport. Daarop wordt geacteerd. De wereld verandert ook echt. Dat is goed om te lezen. Het blijft natuurlijk wel een lastig onderwerp, zo'n verbonden partij. Juridische dingen zitten er heel veel in. Soms onduidelijk hoe we kunnen sturen als VV. Terwijl we eigenlijk gewoon nog steeds willen dat Delfland gewoon beter wordt. Al met al is Delfland blij met het stuk dat er ligt. We vroegen ons af, kan er een ISBN-nummer op aangevraagd worden? Want het is gewoon een lijk stuk. Alles staat erin. Het is een mooie inleiding. Het is best goed leesbaar nog, voor zo'n enorm stuk. Inhoudelijk sluiten we ons aan bij mijnheer Jansen en mijnheer Heijboer. Die uittredingsregels, dat zijn echt wel een paar mooie verbeteringen die daar inzitten. In het algemeen willen we nog wel een lans breken om een onderscheid te maken tussen de type verbonden partijen. Want bijvoorbeeld een RBG is gewoon een uitvoerende organisatie. Die doen gewoon lekker werk voor ons. Maar zo'n AQUON, dat is ook mee te sturen. Mijn persoonlijke mening is dat we daar ook meer op moeten sturen, want voor je het weet gaan ze alles voor ons willen doen als field servicepartner. Terwijl ik toch het liefste heb dat ze gewoon lekker water meten. Al met al blij met het stuk. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Boot.

De heer Boot: Dank u wel, voorzitter. Ook wij zijn blij met het stuk en danken ook de Rekeningcommissie, die eigenlijk dit initiatief genomen heeft. We sluiten ons erg aan bij de opmerking die met name CDA en Water Natuurlijk gemaakt heeft, maar voegen er nog een paar aan toe. Wij zien eigenlijk de samenhang met dat WGR-stuk. Dat dat meer een uitwerking is van hoe we het in de praktijk willen gaan doen, terwijl dit meer het kaderstellende stuk is van wat de algemene punten zijn. Zo kunnen we het ook heel goed na elkaar bespreken, lijkt ons. We hebben twee puntjes. Het eerste is, er wordt goed uitgelegd, op bladzij 7 met name, wanneer we tot zo'n verdergaande samenwerking overgaan. Dan staat er eigenlijk, de kern is dat er sprake

moet zijn van een gezonde financiële basis. Wij denken eigenlijk dat dat net iets meer moet zijn. Dat de kern is, hoe leidt zo'n samenwerking tot een structureel financieel voordeel voor Delfland. Dat gaat wat verder dan dat er alleen van een goede financiële basis sprake is. Die structurele meerwaarde, dat zijn we erg met het CDA eens, die wil je dan ook periodiek eens even bekijken van, jongens, is dat er nog steeds? Zo nee, wat doen we daar dan mee? Dan komt dat verstandshuwelijk aan de orde. Via dat algemene punt kan je misschien dat bijsturen en nog een plek geven. Tweede puntje wat we nog ietsje onduidelijk vinden, dat is, er wordt goed uitgelegd hoe er sprake is van verschillende vormen van samenwerking, maar we missen dan een criterium, wanneer kies je nu voor de ene en wanneer voor de andere, als je kunt kiezen? Dat zou ook nog een beetje duidelijker uitgelegd kunnen worden. Niet dat je dat dan elk jaar natuurlijk weer gaat bijstellen, maar dan heb je dat kader nog ietsje completer. Laten we zeggen, die uitwerkingpunten, dat zien we dat we bij het volgende agendapunt op terug kunnen komen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Daarmee hebben we de eerste ronde vanuit de commissie gehad. Dan kijk ik naar het college voor de beantwoording. De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Dank ook aan de leden van de commissie voor hun inbreng. Misschien moet ik eerst even een paar algemene reacties geven, omdat een aantal leden ook met dezelfde type opmerkingen naar voren komen. Ja, het is een uitgebreide nota. Het voordeel van een korte nota is dat je snel uitgelezen bent, maar bij een uitgebreide nota weet je dat je ook zoveel mogelijk alles probeert te vangen. Zoekt u daar vooral in dat we proberen een bepaalde mate van nauwkeurigheid te bereiken. Het aantal pagina's is wat mij betreft niet bepalend voor de kwaliteit, maar dat gaat echt om de inhoud. Er zitten ook een aantal bijlagen bij. Er zijn opmerkingen gemaakt over het uitgebreide afwegingskader, wat er inzit, wat ook zeer duidelijk is. Daar ben ik het natuurlijk in het geheel mee eens. De opmerking van de heer Jansen, hoe ga je dat doen als dagelijks bestuur? We hebben al een aantal dingen in het verleden aangegeven. Kijk, dit is een Kadernota. Zit geen echte uitvoeringsagenda bij. Maar wat we bijvoorbeeld doen, is dat we twee keer per jaar een verbonden partij uitnodigen. Die halen we hier naar binnen. Die laten wij hun verhaal vertellen. Tegelijkertijd bespreken het hoe en wat van die verbonden partij met de commissie of met de VV, net naar gelang wat het belang is. Dat doen we in de regel in een informatieve VV. Kijk, wat vooral belangrijk is, is dat we goed in de gaten houden van, waarom hebben we, wij, onze voorgangers, ooit besloten om tot samenwerking over te gaan en het op de manier te doen waarop het uiteindelijk gestalte heeft gekregen. Hoe verder je van zo'n oprichtingsdatum afkomt, hoe groter de afstand wordt tot zo'n verbonden partij. Dat wil je eigenlijk vermijden. Daarom is het zaak om op regelmatige basis die verbonden partij in huis te halen. Ik wil ook nog even het verschil maken, omdat dat ook niet uit de discussie eigenlijk blijkt, tussen een verbonden partij, in algemene zin waar deze Kadernota over gaat, en de zogenaamde gemeenschappelijke regelingen, waar ook het volgende agendapunt uitgebreid over gaat. Dat betreft natuurlijk maar vier GR-en, waar wij als Delfland aan verbonden zijn. Maar het aantal verbonden partijen wat in deze nota behandeld wordt, is natuurlijk veel, veel groter. Een paar concrete vragen met betrekking tot jaarcijfers, budgetrecht en risico's. Daar verandert natuurlijk ten opzichte van de vorige nota wat mij betreft ook niets aan. Dat blijft gewoon onverkort overeind staan, naar aanleiding van de vragen van mijnheer Jansen. De heer Van Kretschmar had het over, hoe ontstaat zo'n regeling? Dat is natuurlijk steeds verschillend klaarlijk, ik hoorde dat ook de heer Boot zeggen, als daar een voordeel te behalen valt, een structureel voordeel. Dat hoeft nog niet eens per se een financieel voordeel te zijn.

De heer Van Kretschmar: Voorzitter, bij interruptie.

De voorzitter: De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Dat is misschien wel verduidelijkend. Het ging niet zozeer om het ontstaan, maar van hoe kom je tot de geschikte partner? Hoe vindt dat zoekproces plaats? Gegeven het feit dat er een behoefte is om samen te werken.

De voorzitter: De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Dat is denk ik ook vaak het handelen naar bevind van zaken. Wat zijn op enig moment geschikte partners? Binnenkort komen we te spreken over het instellen van een onafhankelijke rekenkamer. Daar speelt ook zo'n gelijke discussie. Ga je dat zelfstandig doen als waterschap? Ga je dat gezamenlijk doen met andere waterschappen? Ga je dat gezamenlijk doen met andere overheden, is zelfs nog denkbaar? Dat is een afweging van dat moment. Ik denk niet dat je algemene regels kunt geven langs welke lijnen dat, hoe heet dat ...

De heer Van Kretschmar: Toch bij interruptie.

De voorzitter: De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: U gaat voortdurend een andere kant op, maar dat ligt waarschijnlijk aan mijn vraag. Het gaat erom dat als er is vastgesteld dat die samenwerking nuttig is van, hoe kom je dan bij de partij die je daar het beste voor kunt inzetten? Hoe kom je bij een RBG? Hoe kom je bij een HVC? Hoe kom je bij die partner terecht die het beste jouw behoefte kan invullen? Ik noem dat het selectieproces. Daar, denk ik, maar goed dat is mijn persoonlijke mening, dat zou nog een toevoeging kunnen zijn, omdat je daar natuurlijk ook ... Dat is ook bepalend voor alles wat daarna komt. Er zijn een aantal stappen. Deze stap mis ik in het kader. Dat geef ik mee als mogelijke aanvulling voor de toekomst.

De voorzitter: De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Dan had ik uw vraag verkeerd begrepen, mijnheer Van Kretschmar. Dan zal ik deze opmerking als een aanmoediging beschouwen om in een volgende nota daar meer aandacht aan te besteden. Dank u wel daarvoor. Sorry. Mevrouw Jonker heeft een opmerking gemaakt, of de nota wel past op de wijzigingen van de WGR 2022? Het antwoord is natuurlijk bevestigend, want anders hadden we hem niet voorgelegd en daarna een presentatie gegeven over die WGR. Want daar zijn we natuurlijk met zijn allen ook wel, wat mij betreft, goed bij de les gebleven. Maar dat zal straks ook uit de presentatie nog wel blijken.

Mevrouw Jonker: Mag ik even interrumpen?

De voorzitter: Mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Als je dan kijkt, want dat is interessant, terwijl dat die stukken naar elkaar of in elkaar zitten, dat een aantal punten die worden gemaakt over die evaluatie, exit-strategieën enzovoort en wanneer je inderdaad met welke partner in zee zou moeten, dat zie je gewoon vanaf pagina 28 in dat hele stuk wat daarna komt, in die hele nota die wij nu voor ons hebben gekregen. Ik blijf nog een beetje zoekende van, hoe moet je het een tot het ander zien? Maar heel veel antwoorden worden gegeven in die nieuwe, tenminste in die herziene Wet gemeenschappelijke regelingen. Die je natuurlijk best kunt gebruiken, ook voor ... Ik weet dat die niet voor alle verbonden partijen zijn, maar je kunt natuurlijk die afwegingskaders en die opmerkingen en die toelichting en zo die daar gegeven zijn prima gebruiken, ook voor alle andere verbonden partijen. Dat is een heel mooi stroomschema.

De voorzitter: De heer ...

De heer Ouwendijk: Dank voor uw toelichting. De heer Lont kon instemmen. Dank. Ook dank voor uw opmerkingen. Mevrouw Jenniskens, die vroeg ook naar, wat ik dan maar even noem, de uitvoeringsagenda. Daar heb ik een opmerking over gemaakt. We hebben overigens wel een rooster, waarin we voor onszelf aangeven welke verbonden partijen we in welk jaar uit willen nodigen om hier hun verhaal te komen doen, als eerste aanzet. De heer Heijboer merkt op dat de exit-strategie van belang is. Dat is hij zeker. Met betrekking tot de vier GR-en waar wij bij aangesloten zijn, daar komt die exit-strategie in het kader van de wetswijziging natuurlijk nog eens nadrukkelijk aan de orde. Het was overigens in de oude WGR al geregeld hoe zo'n exit vorm moest krijgen. Maar nu wordt daar aan de voorkant meer aandacht voor gevraagd. Tussentijdse thermometer, zoals u dat noemde, heb ik een opmerking over gemaakt. De heer Oostvogels sprak, mijnheer de voorzitter, over goede samenwerking en opvolging. Fijn dat hij dat op deze manier ook concludeert. Want dat is ook het gevoel van het dagelijks bestuur. De heer Claassen maakte ook een opmerking met betrekking tot de uitvoering. Hoe ga je dat toepassen. Ik denk dat ik daar voldoende over gezegd heb. De heer Boot had het over de samenwerking. Dat daar meer moet zijn dan alleen een financiële uitkomst. Maar dat het een structurele opbrengst moet zijn voor de inwoners van Delfland. Laat ik het toch nog wat breder formuleren. Dat wordt van deze kant onderschreven. Als dat in onvoldoende mate in de nota tot uitdrukking komt, dan wil ik daar graag nog wel een keer naar kijken, want dat is zeker niet de bedoeling geweest. Ook met betrekking tot de keuze van welke vorm wanneer, dat is natuurlijk heel erg situationeel bepaald, zoals ik al eerder heb aangegeven. Tot zover mijn eerste reactie, mijnheer de voorzitter.

De heer Jansen: Voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Ouwendijk. De heer Jansen.

De heer Jansen: Ik wil nog heel even terugkomen op het antwoord van de portefeuillehouder. Het gaat over het budgetrecht. U zei, goed, dat is conform wat er in de eerdere nota ook stond. Maar dat is niet zo. In de Nota verbonden partijen uit 2013 staat heel duidelijk dat de VV het budgetrecht houdt. Dan gaat het specifiek om de bijdrage van Delfland aan de verbonden partij. In deze nieuwe nota staat tot vier keer toe, de VV verliest zijn budgetrecht. Volgens mij is dat niet het geval. Het is weldegelijk een verandering. Misschien kunt u daar nog heel even op reageren of dat ... Maar dat vind ik echt wel een verslechtering, als ik het nu zo bedenk.

De voorzitter: De heer Ouwendijk.

Mevrouw Jonker: Mag ik even?

De voorzitter: Of mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Op welke pagina staat dat?

De heer Jansen: Onder andere op pagina 31. Ook een aantal keren staat er gewoon dat de VV het budgetrecht verliest of kan verliezen, laat ik het zo zeggen.

Mevrouw Jonker: Dank u wel.

De voorzitter: De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Volgens mij is er gewoon geen feitelijke wijziging in dat zogenaamde budgetrecht. Kijk, als je kijkt naar de begrotingsprocedure met de GR, dan komt hij altijd voorbij bij de VV. Die kan daar, dan praat ik wellicht al over de nieuwe WGR, maar die kan daar een zienswijze op indienen. Daar is een uitgebreide procedure voor. In die zin gaat het ene vertegenwoordigen, over de totale begroting, gezamenlijk met de andere deelnemers in de GR over de totale begroting van die GR. Dat budgetrecht blijft ongewijzigd. Als het anders omschreven staat, dan moeten we die twee teksten, mijnheer de voorzitter, nog even naast elkaar leggen, want volgens mij, ik praat bescheiden uit mijn hoofd, maar ik denk dat ik straks een ambtelijke opmerking over krijg, zit daar in het budgetrecht geen wijziging. Niet in de oude regeling, niet in de nieuwe regeling, niet in de oude nota en ook niet in de nieuwe nota. Althans niet de bedoeling geweest.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Jansen: Mag ik daar nog heel even op reageren? Heel kort?

De voorzitter: Ja, daarna is het al wellicht dat het aansluit voor een tweede termijn, of is het nog echt een interruptie, de heer Jansen? Is het een tweede termijn of een interruptie?

De heer Jansen: Laten we het op tweede termijn houden, ja. Want dan eerst maar even terugkomend op het budgetrecht. Het gaat om het recht dat de VV zijn bijdrage aan de verbonden partij kan verminderen, als een soort van drukmiddel. Dat kan wel, op het moment dat je het ergens niet mee eens bent. Dat staat in de oude nota wel. In de nieuwe nota staat in feite letterlijk, het verlies van budgetrecht door de VV, nu het budgetrecht over gaat naar het algemeen bestuur van de GR. Maar ik denk dat er sprake is van een spraakverwarring, want in de nieuwe nota gaat het, denk ik, over het budgetrecht van het AB van de verbonden partij, die natuurlijk gewoon over de hele begroting kan gaan. Wij kunnen daar zienswijzen op indienen, als VV, maar wij kunnen natuurlijk niet de begroting gaan aanpassen. Waar ik het over heb, dat is het budgetrecht. De bijdrage die vanuit verschillende partijen geleverd wordt aan de verbonden partij. Daar hebben we bijvoorbeeld bij AQUON ook mee gedreigd, op een gegeven blik. Ik denk dat dat de spraakverwarring is. Dan nog even terugkomend op uw eerste opmerking. In ieder geval dat over inderdaad regelmatig de verbonden partij langs laten komen. U heeft inderdaad een schema opgesteld. Dat heb ik eerder langs zien komen, wanneer verbonden partijen gewoon aan ons gepresenteerd worden. Ik denk dat dat heel goed is. Ik denk, als ik ook kijk naar de afgelopen periode, dat we een aantal belangrijke verbonden partijen in ieder geval een aantal keren hier hebben gehad. Zeker de belangrijkste verbonden partijen hebben hier gewoon ook een presentatie gegeven. Dat is prima. Ik denk dat het ook goed is om de partijen waar we ... De minder belangrijke verbonden partijen, ik mag geen onderscheid maken, vind ik zelf. Maar goed, u begrijpt wat ik bedoel. Dat we die ook gewoon ... Dat we die niet vergeten, dat zij zich ook kunnen presenteren hier. Want we hebben ze niet allemaal voorbij zien komen, in de uitgebreide presentatie. Tot zover mijn tweede termijn. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik naar de heer Van Kretschmar. Mevrouw Jonker. Mevrouw Dijkshoorn. De heer Lont. Mevrouw Jenniskens.

Mevrouw Jenniskens: Dank u wel, voorzitter. Ik kon het knopje niet vinden. De vraag over Delfluent, ik weet niet zeker, want er staat hier in deze nota, andere permanente samenwerkingsverbanden. Dan is het, als er geen sprake is van een verbonden ... Is het bestaan van financieel belang reden genoeg om deze partij in het kader mee te nemen. Betekent het dan bijvoorbeeld dat zo'n grote partij als Delfluent gewoon op deze manier wordt meegenomen naar de geest? Want dat was nog een vraag van mij. Want dat zijn natuurlijk

twintig jaar en veel geld. Dat zijn grote partijen. Veertig zelfs. Dan is het nog het dubbele. Daar wil ik graag verduidelijking op. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Heijboer. De heer Claassen.

De heer Claassen: Dank u wel. Terecht stelde de portefeuillehouder dat mijn vraag de uitvoering betreft. Daar zijn inderdaad wat dingen over gezegd, met name de verwijzing naar de informatieve VV, waar twee keer per jaar dan partners ter sprake worden gebracht. Maar het ging mij ook een beetje over de effectiviteit van zo'n nota. Er zitten heel veel afwegingen in, die neem je tot je. Dat gebruik je in een proces. Dat heb je verder niet meer strikt nodig als je aan het handelen slaat. Ik neem aan dat veel van de samenwerking toch ontstaat binnen de organisatie en niet binnen de VV. Ik vroeg mij dan af, hoe zo'n nota binnen de organisatie zelf van Delfland, bij de ambtenaren, hoe dat dan wordt gebruikt, hoe dat een plek krijgt in het afwegingsproces en hoe je uiteindelijk tot een samenwerkingsvoorstel, wat aan de VV wordt voorgelegd, komt.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Oostvogels. De heer Boot.

De heer Boot: Dank u, voorzitter. Ik kom even terug op dat punt van mijnheer Van Kretschmar. Want ik denk dat hij helemaal gelijk heeft, maar hij heeft het een beetje opgegeven om zijn punt bij u binnen te krijgen. Het lijkt ons eigenlijk heel nuttig, omdat dit een Kadernota is, dat je toch ook een pagina opneemt waarin je probeert daar over na te denken hoe je een bepaalde specifieke partij selecteert. Want die komt niet uit de lucht vallen natuurlijk, die partij. Soms is hij er en kan je kiezen. Dan gaat het misschien wel via een aanbesteding. Maar soms is hij er helemaal niet. Dan moet je erover nadenken, ga ik samen met andere partijen zo'n partij maken? Dat is best wel een overweging. Omdat dit een Kadernota is, is het best wel heel erg nuttig om daar al een paar gedachten over te vormen, zodat je dat niet helemaal hoeft te doen op het moment dat het heel concreet voor is en je eigenlijk maar twee maanden hebt, want er is zo'n haast. Wij sluiten ons heel erg aan bij de oproep van mijnheer Van Kretschmar, dat dat ook hier even goed opgeschreven wordt. In het verlengde daarvan, de portefeuillehouder zei, de keuze is situationeel bepaald. Dat is natuurlijk zo. Daarom staat er in het stuk, we kiezen altijd de beste juridische vorm. Maar ook daarvan kan je best in een half kantje zeggen, welke overwegingen hebben we bij dat kiezen van die beste juridische vorm, zodat het wat makkelijker is als je zover bent. Derde puntje is, we zijn het heel erg eens met het CDA over dat budgetrecht. Daar is het misschien een kwestie van even ietsje duidelijker opschrijven wat je precies bedoelt, omdat je daar langs elkaar heen kan praten en iedereen heeft gelijk. Maar er wordt echt soms gesuggereerd, dat budgetrecht verdwijnt een beetje. Dat wordt niet bedoeld. Maar dan moet het iets helderder opgeschreven worden. Dank u wel. Daarom.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Ouwendijk.

De heer Boot: Zoals u het zei, was het helemaal goed.

De voorzitter: Dat was buiten de microfoon, maar volgens mij was de boodschap helder. De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Nog een paar opmerkingen, als reactie op de tweede termijn. Eerst nog even terug naar dat budgetrecht. Want dat is dan toch misschien wel een discussie die we dan gelijk even kunnen beslechten. Ik heb aangegeven dat in de sfeer van het budgetrecht niets veranderd is met betrekking tot de GR. Misschien moet ik het nog wel duidelijker zeggen. We hadden daar geen budgetrecht, we hebben daar geen budgetrecht en we krijgen daar geen budgetrecht. Dat is altijd al zo

geweest, zo lang als de Wet op de gemeenschappelijke regeling bestaat. Want de kern van de Wet op de GR is namelijk dat je dat overdraagt.

Mevrouw Jonker: Even een vraag. Tekstueel ...

De heer Van Kretschmar: Kleine interruptie, voorzitter. Ik heb me al eerder uitgesproken ...

De voorzitter: Graag één tegelijk, dames en heren. De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Bij interruptie. Ik heb me al eerder uitgesproken over tekstuele zaken die toch verre van duidelijk zijn. Ik wil u even citeren wat er staat over het budgetrecht op pagina 12. Daar staat: "De VV heeft niet langer budgetrecht." Waarom dan niet langer, als het er al niet is?

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jonker, u had ook een interruptie? Dank u wel.

De heer Jansen: Voorzitter, mag ik nog even?

De voorzitter: De heer Jansen.

De heer Jansen: Excuses. Ik lees even voor uit de nota uit 2013. "De VV kan zelf om informatie vragen bij de GR. De VV kan vrijwel nooit rechtstreeks ingrijpen bij een verbonden partij. Wel kan de VV een zwaar middel inzetten, haar budgetrecht. Hiermee wordt bedoeld dat de VV haar goedkeuring aan de financiële bijdrage aan een verbonden partij kan onthouden bij de vaststelling van de begroting van Delfland." Dat is weldegelijk een recht wat de VV nog heeft. Dus is het een verandering ten opzichte van de vorige nota.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Dan moet ik tot mijn spijt concluderen dat we het dan misschien wat onjuist opgeschreven hebben of wat onduidelijk verwoord hebben in de vorige nota. Dat in deze nota de omschrijving niet langer, ik heb daar in ieder geval zelf overheen gelezen, omdat het voor mij een zekere vanzelfsprekendheid is, dat we daar de beschikking niet over hebben. Ik zal nog even naar die tekst kijken en zorgen dat hij duidelijker wordt. Maar ik ga het natuurlijk niet meer veranderen in de nota van, wat was het, 2006 of 2013. Mijnheer de voorzitter, dat lijkt me niet gewenst.

De heer Jansen: Maar het is wel een recht van de VV. De VV houdt dat recht gewoon. De bijdrage aan een verbonden partij kan daar op korte, maar ... Maar dat kan wel, als drukmiddel. Maar je gaat natuurlijk, net als in elk ander goed verstandshuwelijk, op een goede manier met elkaar om. Maar dit is weldegelijk iets wat een VV kan doen.

De voorzitter: Mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Ook even aanvullend daarop. Op pagina 17 staan dan de taken en bevoegdheden van de VV. Daar staat dan: "Heeft een kaderstellende en controlerende taak." Wat is dan de controlerende taak nog, als je geen budgetrecht hebt?

De voorzitter: De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. De opmerking van de heer Jansen met betrekking tot het budgetrecht, die laat ik graag bij hem. Het is duidelijk dat wij daar als dagelijks bestuur anders over denken. De opmerkingen van mevrouw Jonker, die heeft het over controleren in relatie tot het budgetrecht. Controleren is natuurlijk altijd achteraf. Dat is het kenmerk van een controlerende functie. Die zit niet aan de voorkant, terwijl dat bij budgetrecht juist wel aan de voorkant zou zitten. Dat is wat mij betreft even een wezenlijk verschil. Met uw welnemen, mijnheer de voorzitter, zal ik verdergaan met de andere vragen uit de tweede termijn. De vraag van mevrouw Jenniskens of Delfluent ook een verbonden partij is. Op het moment dat een partij voldoet aan datgene wat we in de Kadernota opgenomen hebben, dan is het een verbonden partij. Als het daar niet aan voldoet, dat wij daar geen bestuurlijk en financieel belang in hebben, in die partij, dan is het geen verbonden partij.

Mevrouw Jenniskens: Maar dan begrijp ik het toch nog even ...

De heer Ouwendijk: De heer Claassen had het over de ...

De voorzitter: Mijnheer Ouwendijk, mevrouw Jenniskens had een interruptie.

Mevrouw Jenniskens: Nou begrijp ik het toch niet, want er staat, dan moet ik weer even terug, ik had het net ... In het begin, daar staat duidelijk dat het geen verbonden partij is, want het is een opdrachtgeverschap. Maar er staat ook in de nota, bij groot belang, grote bedragen: "Zou het behandeld kunnen worden alsof ..." Is dat nu wat u zegt in het voorbeeld van Delfluent, of niet? Want ik bedoel, dat is mijn vraag van, is het bij grote opdrachtgeverschappen die officieel geen verbonden partij zijn, die wel langdurig zijn, waar veel geld mee gemoeid is, waar wij, als we de enige opdrachtgever zijn, natuurlijk heel veel invloed hebben. Wat kan de VV daar dan over zeggen? Dat is eigenlijk de concrete vraag.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. De vraag van mevrouw Jenniskens is wel duidelijk, alleen ik kan daar geen antwoord op geven. Ik heb geen idee wat daar dan de reikwijdte van zou moeten zijn. Dat laat ik graag in de portefeuille waar het op dit moment in zit. Dat heeft echt, wat mijn betreft, geen betrekking op deze nota. Dan de heer Claassen, nogmaals, over de omvang in relatie ... Hoe doe je dan de implementatie? Ik heb daar in de eerste termijn een aantal opmerkingen over gemaakt. Ik denk dat wat dat betreft het dagelijks bestuur op de uitvoering daarvan moet controleren. Ik denk dat dat ook de kern is van een Kadernota, dat we daar aangeven langs welke wijze we met de problematiek en met de uitdaging omgaan. Dat het dan ook aan de VV is, de commissie in dit geval, om daar controle op uit te oefenen. Dan de heer Boot met een drietal opmerkingen nog. Als laatste met betrekking tot het budgetrecht. Kijk, als het niet duidelijk omschreven staat, dan mankeert er wat aan de tekst. Dan moeten we daar gewoon goed naar kijken. Gezien de discussie die erover ontstaat, is dat inderdaad zo. Kun je op een afstandje wel concluderen. Met uw instemming kijken we daar nog even naar. Dan zullen we later in het definitieve stuk aangeven, voordat dat naar de VV gaat, welke tekstuele aanpassing we daar dan nog voor bedacht hebben. U had het over het toevoegen van een halve pagina, met betrekking tot hoe kom je tot de selectie van partijen en welke keuze voor welk type samenwerking maak je dan? Dat gaat dan van, wat ik zei, opdrachtgever tot aan de meest uitgebreide samenwerkingsvorm, zoals ze dat wettelijk volgens de Wet op de gemeenschappelijke regeling zouden kunnen doen. Het zit er niet in, omdat wij daar tegenaan gekeken hebben op een manier zoals ik het net al eerder gezegd heb. Dat hangt erg van een bepaalde situatie af. Die omschrijving zou je op kunnen nemen in de nota. Dan hebben we er nog een pagina bij, maar ik denk niet dat de nota op zich daar duidelijker van wordt. Maar ik heb graag het gevoel van de commissie daarover nog een keertje duidelijk. Als

daar behoefte aan is, dan is er van deze kant ook geen bezwaar tegen om die nota met die omschrijving nog uit te breiden.

De voorzitter: De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Voorzitter, ik zou daar inderdaad graag een lans voor willen breken om dat te doen, omdat daarmee het kader inderdaad van begin tot en met het eind het hele proces omschrijft. Nu missen we, denk ik, een essentieel onderdeel. Ik zou daar voor zijn.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Dat is dan een toezegging van mijn kant, mijnheer de voorzitter, om het zo te doen.

De voorzitter: Helder. Daarmee ook het einde van uw tweede termijn, of de beantwoording van de tweede termijn. Ik had dat inderdaad geïnterpreteerd als een toezegging, om een aantal zaken te verduidelijken rond het stuk en dat ook aan de commissie en de VV te doen toekomen voor de Verenigde Vergadering. Heeft u zicht op wanneer? Ook in het kader van tijden, dat de commissieleden en de VV-leden tijd hebben om dat tot zich te nemen, voordat we daarover verder gaan beraadslagen.

De heer Ouwendijk: Daar zal de inspanning op gericht zijn, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Bij deze is dat dan genoteerd. Gezien ook de discussie hier en het feit dat de hoogheemraad toegezegd heeft wat aanvullende zaken toe te sturen, lijkt het mij logisch om dit als besprekingsstuk te agenderen voor de komende VV. Ik kijk even rond of de commissie zich daarin kan vinden? Dank u wel. De heer Heijboer.

De heer Heijboer: Ik kan me erin vinden. Ik wilde even vragen, inderdaad wat de heer Ouwendijk al eerder gezegd heeft van, dat er eigenlijk inhoudelijk geen verschil is met de nota van 2013, om dat dan even ook uitdrukkelijk zo te benoemen. Dat kan misschien een hoop verwarring voorkomen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga even naar de heer Ouwendijk of hij zich daarin kan vinden.

De heer Ouwendijk: Jawel, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel.

B.02 Intern proces wijziging Wet gemeenschappelijke regelingen

De voorzitter: Dan wilde ik doorgaan naar het tweede agendapunt, namelijk de presentatie. Daarvoor wilde ik graag mevrouw Süß naar voren roepen. Misschien goed, u heeft de presentatie al van tevoren kunnen zien. U heeft ook de mogelijkheid gehad om van tevoren technische vragen te stellen. Mijn voorstel zou zijn om eerst de presentatie te beluisteren en daarna een rondje te maken met eventuele wensen en bedenkingen. Ik zie geen bezwaar ertegen. Bij deze. Dan is het woord zo meteen aan mevrouw Süß.

Mevrouw Süß: Kijken of de techniek werkt. Bedankt. Als het goed is, wilde mijnheer Ouwendijk een korte inleiding geven. Daar wacht ik even op.

De voorzitter: Dan kijk ik even naar de heer Ouwendijk. Mevrouw Süss geeft aan of u een korte inleiding wil geven.

De heer Ouwendijk: Met alle vormen van genoegen. Dank u wel. Op 1 juli '22 is de Wet gemeenschappelijke regelingen aangepast. Uitgangspunt daarbij is geweest dat aan de vertegenwoordigende organen meer ruimte gegeven moet worden om hun democratische bevoegdheden uit te kunnen oefenen. Veelal, dat geldt natuurlijk vooral voor gemeenteraden, maar dat geldt ook voor de VV, betekent de GR dat je een aantal werkzaamheden en taken, die als openbaar orgaan uit moet voeren, op afstand zet, omdat dat op enig moment bepaald voordeel oplevert voor de partijen die dit samen doen. De wetgever biedt met de Wet gemeenschappelijke regelingen daar mogelijkheden voor. Verschillende mogelijkheden zelfs. Met de uitbreiding van de wet, worden een aantal van die democratische bevoegdheden, waar wij dan keuzes in moeten gaan maken als Delfland, hoe we die toe zouden willen passen, die komen daarin tot uitdrukking. Wat erg belangrijk is, wat mij betreft, dat we een gemeenschappelijke regeling altijd gezamenlijk doen. Wij kunnen als Delfland zeker aan de voorkant bepaalde keuzes maken. Die vraag wordt ook gesteld. Maar dan moet het wel zo zijn dat u daarmee een soort van ideaalbeeld neerlegt van hoe u het graag zou willen hebben. Maar we zijn natuurlijk ook afhankelijk van andere partijen die in die gemeenschappelijke regeling met ons samenwerken, hoe zij erover denken. Want uiteindelijk moet het AB van de gemeenschappelijke regeling een besluit nemen over de aanpassingen die in de regeling worden doorgevoerd. Van belang voor het dagelijks bestuur, als uw vertegenwoordiger in de GR, is te weten welke wensen en welke mogelijkheden binnen Delfland door de VV gebruikt zouden moeten ... Zouden moeten is misschien een beetje verkeerd. Maar welke u daarvan zou willen benutten, zodat wij daar dan bij onze onderhandelingen binnen de GR-en rekening mee kunnen houden. Voorts nog een opmerking over verschil tussen de GR-en. De opmerking is al eerder gemaakt. Bijvoorbeeld, een echte uitvoeringsGR, zoals ik hem dan maar noem, zoals de RBG bijvoorbeeld is, waar we een verordening naartoe sturen, onze eigen belastingverordening, om de belasting op die manier namens ons te incasseren, omdat dat in gezamenlijkheid met drie gemeenten en een ander waterschap op een economisch betere manier gaat dan dat we dat alleen voor Delfland zouden doen. Zo een GR verschilt natuurlijk bijvoorbeeld van een GR als AQUON, waar een relatief ingewikkeld bedrijf door een aantal waterschappen tegelijk wordt uitgeoefend. Dat zou ik aan de voorkant nog mee willen geven, mijnheer de voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is het woord aan mevrouw Süss.

Mevrouw Süss: Bedankt voor de inleiding. U heeft de presentatie al gehad, als voorbereiding op vandaag. Maar we gaan hem toch doorlopen. Hierna komt in de discussie of in ieder geval een rondje om uw wensen, eventueel ook vragen, op te halen. Dit is de indeling van de presentatie. Gaat over, wat is de aanleiding? De heer Ouwendijk heeft het net ook toegepast. Het proces wat hier bij hoort. Dit is een beetje onhandig. Daarna iets algemeen ze over, wat is een gemeenschappelijke regeling? Hebben we het net in de discussie ook over gehad. Dan de kern van de presentatie, de wetswijziging zelf en de gevolgen daarvan en de mogelijkheden daarvan en het vervolgproces. Maar we beginnen met de aanleiding. De heer Ouwendijk heeft het net toegelicht. Het gaat om de wetswijziging Versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen. Dat is gewoon de naam van die wetswijziging. Is al in werking getreden, maar er is tijd voor implementatie tot 1 juli 2024. Klinkt ver weg, maar het is een ingewikkeld proces, met afstemming tussen heel veel partijen. Het is belangrijk om aan de slag te gaan. Het doel is om de positie van de algemene besturen van de deelnemende organisaties te versterken. De wetswijziging biedt opties, waar we gebruik van kunnen maken. We moeten keuzes maken met elkaar. Belangrijk is dat bij die keuzes natuurlijk niet zelf kunnen maken, maar dat het vereist dat de verschillende algemene besturen en ook de

deelnemers van die GR-en, gemeenschappelijke regelingen, allemaal instemmen. Vandaag is het de bedoeling dat het is beeldvormend. Ik hoorde het daar wel iemand beeldvormend noemen. We willen informeren, maar ook hebben over uw wensen als ... De opties die er zijn. Welke zijn dan de wensen die u zou willen meegeven aan het college? Want het college gaat dan een voorstel opstellen. Dat komt dan weer terug in de commissie op 17 januari en uiteindelijk in een VV-voorstel. Dan is het nog steeds een stuk waarin wensen staan, niet wat het gaat worden, want dat kunnen wij niet zelf bepalen. Dat doen we samen met de andere deelnemers van de gemeenschappelijke regelingen waar we aan deelnemen. We zitten nu dan in die eerste fase, waarbij de wensen in beeld brengen. Hier staat dat de volgende fase, dat overleg binnen de GR-en, naar verwachting medio tot eind '23 gebeurt, maar dat gebeurt nu al. Het is heel goed dat we vandaag deze wensen al beginnen met die op te halen bij u. Uiteindelijk moet natuurlijk besluitvorming plaatsvinden. Dat moet voor 1 juli 2024 afgerond zijn. Maar dat is een proces wat per regeling gebeurt. Dan iets algemeen ze over gemeenschappelijke regelingen. Dat is een gemeenschappelijke regeling? Aan welke regelingen nemen wij als Delfland deel? Wat is de rol van de VV en D&H met betrekking tot die regelingen? Hij ging te snel. U heeft ook de Nota verbonden partijen gelezen. Daarin is dat ook uitgelegd, wat een regeling is, een gemeenschappelijke regeling. Dat er verschillende soorten gemeenschappelijke regelingen zijn. Maar voor de regelingen waar wij aan deelnemen, geldt dat het publiekrechtelijke verbonden partijen zijn, die zelfstandig kunnen deelnemen aan het maatschappelijke verkeer, zoals dat zo mooi heet. Ze hebben allemaal een algemeen en een dagelijks bestuur en een voorzitter. Ze kunnen bestuurlijke bevoegdheden overgedragen krijgen. Dit zijn de regelingen waar bij deelnemer aan zijn. Dit is AQUON, het Waterschapshuis, slibverwerking en de RBG. Ik ga dat nu niet verder toelichten, wat daaronder staat. Hij heeft de presentatie ook al kunnen zien. Wat is dan de rol van de VV en D&H in een gemeenschappelijke regeling? De gemeenschappelijke regeling zelf heeft een algemeen en een dagelijks bestuur. Vanuit onze D&H zit er een vertegenwoordiger in het algemeen bestuur en kan ook in het dagelijks bestuur zitten. Dat is de gemeenschappelijke regeling. De gemeenschappelijke regeling voorziet de algemene bestuurder van de deelnemende organisaties van informatie. Zij kunnen daar dan toestemming geven, moeten toestemming geven. Zo kunnen zij dan hun kaderstellende en controlerende rol invullen. Dit is heel erg op hoofdlijnen, maar ik hoop dat het voor nu, voor vandaag genoeg is. Dan komt nu de kern eigenlijk van de presentatie. Dat gaat over de wetswijziging zelf en de gevolgen en de mogelijkheden daarvan. Acht onderwerpen willen we hier toelichten. Belangrijk is de vraag van, voor welke van deze onderwerpen zijn dan daadwerkelijk aanpassingen nodig? Dat is niet voor alle acht onderwerpen. We willen een aantal aandachtspunten meegeven. Niet voor allen kunnen we wensen meegeven, want sommigen zijn gewoon per wet geregeld. Als een mogelijkheid heeft om te beïnvloeden, dan staat daar tegenover dat dat ook tijd en moeite kost om dat te beïnvloeden. Dat is belangrijk om in het achterhoofd te houden. De vraag, voor welke GR is meer invloed opportuun? Wanneer willen we daar ook echt gebruik van maken, gezien de extra moeite die dat gaat kosten, tijd? Dit zijn de acht onderwerpen. De eerste twee, daar zijn gevolgen, maar we hoeven eigenlijk geen regeling daarvoor aan te passen, want het is gewoon bij wet geregeld. Hij zou wel iets kunnen opnemen in de regeling, maar dan is het alleen een bevestiging van dat wat in de wet staat. Ik loop inhoudelijk ze nu niet door, want dat komt zo meteen. Dan komen er nog zes, waarvan de eerste twee wel vragen om een wijziging van de regeling. De laatste vier, dat vraagt ook om een wijziging, maar daar is ook de keuze om daar wel gebruik van te maken of niet. Dat is een beetje de indeling die we hier hebben. De eerste, de zienswijze op ontwerpregeling. Ongewijzigd is dat de VV toestemming moet geven aan D&H om een regeling te treffen of te wijzigen. Dat was al zo. Wat er nu bijkomt, is dat ook de zienswijze daarin geregeld wordt. Dit is bij wet geregeld. Geen keuze. Ook de termijnen van de begrotingscyclus veranderen. Ik ga daar nu niet verder op in. Dit is ook iets waar we geen keuze in hebben. Kan wel opgenomen worden in de regeling, voor de duidelijkheid. Dan bepalingen omtrent uittreden. Daar hebben we het ook net over gehad, in het agendapunt hiervoor. Wat er vooral hierin geregeld wordt, is dat de gevolgen van uittreding duidelijker in de regeling zelf vastgelegd moeten worden. Hier is een aanpassing van de regeling vereist. We hebben

nagedacht of het mogelijk is om een soort advies mee te geven van, wat zou je dan moeten opnemen? Maar dat is ook heel specifiek per regeling. Het is heel moeilijk om daar nu een algemeen advies aan u mee te kunnen geven. Maar dit is wel een belangrijke, waar we per regeling over moeten nadenken. Misschien heeft u daar zelf ideeën over, dat horen we zo meteen. De actieve informatieplicht. Er was wel een bepaling over gevraagde inlichtingen. Nu wordt ook duidelijk omschreven dat het ook gaat over ongevraagd adviseren. Wat er in de regeling vastgelegd moet worden, dat is op welke wijze de gemeenschappelijke regeling de algemene besturen informeert. Het staat niet zo duidelijk in de wet welke informatie dan precies, maar er staat in op welke wijze. Ik heb je met onze jurist gesprekken over gehad. Waarschijnlijk is wel de bedoeling ook van de wetgever dat er afspraken worden gemaakt over wat voor soort informatie je dan actief deelt.

De voorzitter: Mevrouw Jonker, vragen graag aan het einde van de presentatie, tenzij het echt een hele verduidelijkende vraag is die niet kan wachten.

Mevrouw Jonker: Het is een verduidelijkende vraag, want wat ik begreep, is over die informatieplicht, dat dat dan gaat over een actieve informatieplicht. Dat betekent eigenlijk dat je ongevraagd info ontvangt, zal ik maar zeggen. Dan denk ik van, hoe ga je dat dan regelen? Want ongevraagd info, die weet je niet van tevoren.

Mevrouw Süß: Dat klopt.

De voorzitter: Uw microfoon, mevrouw Süß. Uw microfoon.

Mevrouw Süß: Dat klopt. Dat is eigenlijk ook juist wat er vastgelegd moet worden van, op welke wijze gebeurt dat? Precies welke informatie, dat staat niet in de wetwijziging dat dat ook vastgelegd moet worden. Maar ik denk dat daar ook een discussie per regeling dan moet plaatsvinden. Misschien kunt u daarover ook wensen meegeven. De volgende. Dat is zienswijze op voorgenomen besluiten. Dit gaat er over dat ... U heeft nu al een ... U kunt een zienswijze indienen op de ontwerpbegroting, maar dit gaat wel verder. Het gaat erom dat er in de regeling ook wordt opgenomen of er andere besluiten zijn, waar het wenselijk is om vast te leggen dat er een zienswijzeregeling voor komt. Het is ook mogelijk om te besluiten dat dat niet nodig is. Als er besloten wordt dat we hier gebruik van willen maken, dan moeten we vastleggen voor welke besluiten. Dan het onderwerp burgerparticipatie. Hier is ook een wijziging van de regeling vereist. Hierin neem je dan op als eerste of we daarvan gebruik willen maken. Als we dat beslissen, dan voor welke soort besluiten en hoe doen we dat dan? Maar het kan ook een keuze zijn om dat niet op te nemen. Specifiek ook te benoemen dat we geen participatie doen. Dat klinkt misschien een beetje raar, maar dan moeten we wel nadenken over wat voor soort gemeenschappelijke regelingen hebben wij? Is het opportuun en is het passend om daar iets over participatie op te nemen? We hebben hier bij gezet dat burgerparticipatie voor de regelingen waarbij inzitten niet nodig lijkt, omdat het meer uitvoerende organisaties of regelingen zijn, die niet direct de belangen van een burger raken. Dan het onderwerp evaluatie. Dat kwam net ook in de discussie langs. Het is belangrijk dat dit een andere soort evaluatie is dan de evaluatie waar we het net over hadden. Want in de gemeenschappelijke regeling moet dan opgenomen worden hoe je de werking van de regeling zelf wil evalueren. Wanneer je dat wil doen, hoe vaak, op welke onderwerpen. De evaluatie waar we het net over hadden, de Nota verbonden partijen, dat gaat meer over wij als Delfland en hoe wij in een regeling zitten. Dat zijn twee verschillende onderwerpen. Hier is een aanpassing vereist. Hier moet dan opgenomen worden hoe vaak er geëvalueerd moet worden en waarop die evaluatie gericht zou moeten zijn. Dan als laatste, het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie. Dit is ook een optie. Bij wet is geregeld dat de algemene besturen van de deelnemende organisaties kunnen voorstellen om een adviescommissie in te stellen. Als zij dat doen, dan moet het bestuur van de gemeenschappelijke regeling ... Zij moeten dat dan organiseren en regelen dat er zo'n adviescommissie komt. Dit is nieuw. Dit is natuurlijk ook waar ik in het

begin iets over zei, een stap waar we denk ik goed over moeten nadenken of u goed over moet nadenken of dat passend is en wenselijk is. Het kan voordelen hebben, maar het heeft natuurlijk ook een keerzijde namelijk de spanning die daarvoor nodig is. Het advies om daarover na te denken of het passend is en nodig is, gezien de extra inspanning. Dit is ook iets wat niet nu nodig is. Dit is gewoon een recht wat de algemene besturen altijd hebben, volgens de wet. Maar als het wenselijk is om dit in te richten, dan zou het misschien handig zijn om dat nu mee te nemen, omdat we nu sowieso bezig zijn met de aanpassing van de regeling. Dat was het laatste inhoudelijke onderwerp. Dan het laatste sheet gaat over het vervolg nu. In het begin zei daar ook wel iets over. Nu, vandaag, beeldvormend uw wensen en gedachten hierover ophalen. Het college gaat een VV-voorstel opstellen, op basis van wat we vandaag horen. Dat komt terug in uw commissie weer, 17 januari. Op 2 februari wordt dat aan de VV voorgelegd. Het college koppelt in ieder geval in het tweede kwartaal van '23 terug hoe het ermee staat nu bij de verschillende regelingen, de onderhandelingen die daar plaatsvinden, de discussies. Ergens in de tweede helft van '23 verwachten wij dat, eigenlijk begint het nu wel, de discussie bij de verschillende regelingen is als soms wat verder en soms begint het nu, maar dan gaat het richting besluitvorming. Sowieso moet de besluitvorming voor 1 juli '24 plaatsvinden. U, als VV, moet ook toestemmen uiteindelijk met die wijzigingen. Dat komt terug. Dat was het einde van de presentatie.

De voorzitter: Dank u wel. Mijn voorstel zou zijn om nu inderdaad een rondje langs u te maken voor uw gedachten hierbij. Aansluitend dan even om kort te pauzeren. Mijn suggestie zou zijn om dat op, wat is het, uit mijn hoofd, pagina 15 van de presentatie, er zijn acht onderwerpen meegegeven aan u ... Voor de eerste en de tweede is geen aanpassing van de regeling nodig. Maar voor de onderwerpen drie tot en met acht wel. Mijn suggestie zou zijn om vooral te focussen nu op de drie tot en met acht. Ik wilde eigenlijk een rondje maken. Ik wilde eigenlijk deze keer beginnen aan de andere kant, bij de Partij van de Arbeid. Wie mag ik het woord geven? De heer Boot.

De heer Boot: Dank u wel, voorzitter. Ik ga gelijk inderdaad na de punten die op het laatst genoemd werden. Die ongevraagde informatie, wij zijn een beetje van de groep die voorstelt om dat vrij royaal te doen. Dan over de wat grotere dingen, maar de teneur is, wees daar niet te bekrompen in, in de afweging tussen bestuurlijke drukte en wat krijg je ervoor. Die zienswijze over voorgenomen besluiten, dan kunnen wij ons voorstellen dat we zoeken naar een manier waarop we verwoorden dat besluiten die een groter financieel belang hebben of die van politieke betekenis zijn, dan moet je natuurlijk even zoeken, wat bedoel je daarmee, iedereen heeft daar een eigen invulling in, maar de teneur van de woorden is helder, dat die voorgelegd worden. Ambtenaren kunnen nadenken over, hoe verwoorden we dat? Dan kunnen we op 17 januari kijken, herkennen we ons in die verwoording? Ik geef nu even de denkrichting mee die gevraagd is. De stellige uitspraak dat burgerparticipatie bij deze vier gemeenschappelijke regelingen niet aan de orde is, die gaat ons wat ver. Wij denken dat met name bij de RBG, hoewel het een uitvoeringsorganisatie is, die raakt burgers zeer. Dan gaat het er meer om van, hoe zoek je naar een plezierige manier om dat te doen? Dat kan ook zijn dat er open dagen komen, zodat de burgers meer begrijpen wat er aan de orde is. Wij hebben zelfs een informatieve VV gehad. Was iedereen heel enthousiast over. Die was niet besluitvormend of wat dan ook. Maar die gaf aan dat vormen van informatie daar heel plezierig in kunnen zijn. Wij zijn er juist voor om te zoeken, wat is daar een handige manier? Laten we het eens een paar keer proberen. Dan weer kijken, heeft dat goed gewerkt? De RBG lijkt ons degene die er het meest voor in aanmerking komt. We zien ook een beetje een relatie met die adviescommissie. Misschien hoeft je daar nu niet al te stellig in te zijn, maar we zouden zeker ervoor zijn om op te nemen dat het kan, want dat moet dan in die regeling verwerkt worden. Dan kan je kijken, als je een paar keer zo'n bijeenkomst hebt gehad, zit daar iets in waar je merkt dat ... We willen toch zo graag dat Delfland midden in de maatschappij staat. Zit daar iets in, in die bijeenkomsten, waarvan je zegt, hier is een wisselwerking mogelijk? Dan zou het zelfs een adviescommissie kunnen zijn. Maar

dan moet je natuurlijk nu, omdat het komend jaar die bevoegdheden gecreëerd moeten worden, zouden wij ervoor zijn om die te creëren en dan te zoeken naar, wat is een manier die de maatschappij beter maakt en die al die instelling sterker maakt, omdat ze gewoon weten wat de mensen ervan vinden. Dan lijkt de RBG degene die het meest daarvoor in aanmerking komt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Voorzitter, dank. Dank ook voor de presentatie. We hadden het al een beetje doorgenomen, maar het helpt toch altijd om het verhaal erbij te horen. Ik ga zo antwoorden geven op de vragen. Eerst een opmerking nog op het gekozen model. Het gaat over het BOB-model, wat we natuurlijk met zijn allen gebruiken. Het wordt gezegd dat het de eerste B is, maar sec gezien is het niet de eerste B, want het BOB-model neemt de VV als uitgangspunt. Wij zijn ons een beeld aan vormen, maar alle input die we leveren valt daarbuiten. Dat is de beeldvorming voor het college zelf. Zoals we ook bij die training hebben gehad, wij kunnen nu dingen aangeven die we heel belangrijk vinden. Maar het zou zomaar kunnen zijn, ik ga er niet vanuit, want we zijn hele consequente mensen, maar als VV houden we wel ons recht voor om gewoon later nog iets anders te vinden. 17 januari gaan we dat inderdaad zien. Die wilde ik nog even gemaakt hebben. Als ik zo naar de PvdA mag, voel ik me een tikkeltje cynischer. Want zij schetsen hele mooie beelden van, iedereen staat te trappelen om bij de GR-en te komen kijken en gezellig en naar buiten. Ik hoop het. Ik hoop dat het een mooi toekomstbeeld is, zonder iets af te willen doen aan hun optimisme. 1,4 miljoen mensen worden door de PvdA uitgenodigd, hoor ik net. Ik sta er iets anders in. Volgens mij is een gemeenschappelijke regeling een vrij ingewikkeld technisch iets, wat wij nodig hebben om onze taken te kunnen doen. Op onze taken komen al geen duizenden mensen af, laat staan op de ingewikkelde technische variant daarvan. Laat ik dan meteen maar de participatie oppakken. Wij gaan ervan uit dat dat gewoon ingevuld wordt conform het beleidskader dat wij daar vast hebben gesteld. Wij stellen de kaders vast. We gaan ervan uit dat die gewoon lekker uitgevoerd worden. Dan ga ik proberen nu wat optimistischer te zijn. Uittreden vinden we belangrijk. De informatieplicht. Wat voor ons belangrijk is, dat het op momenten komt dat wij daar ook iets mee kunnen. Het is leuk dat hij een nieuwe medewerker hebben aangenomen en ons daar een bericht van sturen, maar daar kunnen wij niet op sturen. Ook omdat in de presentatie terecht gemeld werd, hoe meer invloed je denkt te willen hebben, hoe meer werk je gaat krijgen. Voor ons is het vooral interessant op momenten dat we echt zelf kunnen sturen. Dat we onze kaderstellende, controlerende rol kunnen pakken. Dan kort. Die zienswijze vinden we ingewikkeld, omdat wij niet nu een beeld hebben van, op deze zes punten willen wij graag een zienswijze indienen. Wij hopen eigenlijk dat we enige flexibiliteit kunnen inbouwen. Dat wij misschien niet in een verordening, maar op een lichtere manier afspraken kunnen maken met GR-en met, dit komt er nu aan, volgens ons ... Wij willen een keer experimenteren, of we hebben het gevoel dat we nu een zienswijze willen indienen. Ik hoor graag wat daar de mogelijkheden van zijn. De evaluatie sluit aan bij wat we ook van die ongevraagde informatie verwachten. Op het moment dat het er toe doet, op het moment dat we kunnen sturen. Ook dan vooral inhoudelijk op de doelstellingen die we gezet hebben. Die kwamen bij het vorige agendapunt ook al voorbij. Wat is de doelstelling van de gemeenschappelijke regeling? Laat maar zien of we daaraan voldoen. Zo'n adviescommissie vinden wij ook een heel mooi romantisch idee, maar er is al gebleken bij het vorige agendapunt dat wij niet de meest romantische zijn. Daar zien we op dit moment geen ruimte voor, of een meerwaarde voor. Voor romantiek wel, niet voor de adviescommissie. In het algemeen zijn wij benieuwd, we zijn natuurlijk niet het enige waterschap dat hiermee bezig is. We zouden het college uit willen dagen, verder in het traject, kijk eens wat die anderen doen en misschien kunt u ons daarmee helpen. Volgens mij heb ik ze dan allemaal gehad. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Claassen.

De heer Claassen: Dank u wel, voorzitter. Dank ook aan de inleidster en het vooraf toesturen van het stuk, dat helpt zeker in combinatie. Ik heb eerst nog een verduidelijkende vraag. We praten nu over een regeling, terwijl we in de praktijk te maken hebben met in ieder geval vier uitvoeringsregelingen. Mijn vraag is van, de afspraken die je dan nu maakt, geldt die dan in zijn algemeenheid of moet een diepe regeling gemaakt worden?

De voorzitter: Uw microfoon valt uit. Misschien is het goed in het kader van de discussie dat de heer Ouwendijk die vraag alvast even beantwoordt.

De heer Ouwendijk: Misschien goed om daar gelijk even op te reageren. Het gaat om ieder van de vier uitvoeringsregelingen afzonderlijk, waarvoor we deze uitvraag doen.

De voorzitter: Dan de heer Claassen weer.

De heer Claassen: Twee inhoudelijke dingen waar ik nog iets aan zou willen toevoegen. Dat betreft de bepaling omtrent uittreden. Wij zouden ervoor zijn om daar een soort basis in te leggen, voor zover dat nu al niet het geval is. Maar dat er in principe vanuit wordt gegaan dat als er sprake is van een uittreding, dat dan in ieder geval wel een soort van verrekening van gemaakte kosten op dat moment wordt gemaakt. Dat je in ieder geval een soort van de vervuiler betaalt principe toepassen. Dat het niet alleen maar gaat om de juridische consequenties. Voor wat betreft burgerparticipatie. Ik sluit wel erg aan bij wat de Partij van de Arbeid daarover zegt. Ik vraag me ook af of er toch in het verlengde van die informatieve VV, zoals wij die hebben, of we daar niet meer gebruik van zouden kunnen maken, om toch ook mensen uit te nodigen ... Om als dit soort dingen besproken wordt, om ze daar ook bij te houden. Dat gaat naar mijn idee niet zozeer, of zoals al gezegd door de VVD, om de regeling zelf, maar meer om de werking dan. Zo ken ik de IVV's ook, waarin je meer over de inhoud praat. Ik kan me toch voorstellen dat dat, zoals ik dat zelf ook vind, uiterst interessant is voor burgers om juist bij die gesprekken aanwezig te zijn. Daar wilde ik het even bij laten.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Heijboer.

De heer Heijboer: Voorzitter, dank u wel. Dank u wel voor de toelichting en de presentatie. De reden waarom de gemeenschappelijke regelingen oprichten, is toch dat we daar bestuurlijke slagkracht in zien en dat we die moeten behouden en niet moeten verzanden in allerlei bestuurlijk gedoe. Laat ik het maar zo zeggen. We hebben niet voor niets ook in de gemeenschappelijke regelingen een dagelijks bestuurslid zitten, die in feite de belangen van Delfland borgt en die ook daar zorgt dat die gemeenschappelijke regeling efficiënt werkt, want dat willen we juist. Dat gezegd hebbende zeggen wij van, zienswijzen op zich enkel als er voorstellen of gebeurtenissen plaatsvinden die buiten de kaders vallen. Bijvoorbeeld, als ik dan denk aan AQUON, als er dan ineens een verhuizing is, dat is nooit voorzien. Dat heeft financiële consequenties, personele consequenties. Dan wel een zienswijze is mogelijk. Maar niet bij de gewone bedrijfsvoering, want dat beperkt slagkracht. Als ik dan ook kijkt naar de informatieplicht, dan denk ik van, ik denk dat het handiger is dat zeker op hoofdlijnen daar gerapporteerd wordt, maar dat dat niet het functioneren van de gemeenschappelijke regeling moet hinderen. Je kan ook informatie sturen en gewoon doorgaan met je bedrijfsvoering. Controle achteraf in plaats van vooraf is ook prima. Dan hebben we het over de burgerparticipatie. Dan denk ik van, bij een iets als AQUON van, neem ik mijn monstertje links in de sloot of rechts in de sloot, dan hoeven de burgers niet over mee te praten. We moeten echt kijken van, waar heeft dat een toegevoegde waarde? We kunnen dat inderdaad ook, zoals de PvdA zegt, gewoon eens een keer proberen. Als dat tot niks leidt, dan stoppen we er weer mee. Daar moeten we ook niet te zuinig mee omgaan, maar zeker niet te royaal. Wat betreft de evaluatie, dat betreft de evaluatie, als ik het goed begrepen heb, op het eigen functioneren. Dan zeg ik van,

welk bedrijf doet dat niet? Doen we het goede en doen we het goede ook goed? Ik denk, elk bedrijf moet zich evalueren. De evaluatie die wij in het agendapunt hiervoor hadden is van, is het nog voor ons van invloed? Dat is een andere evaluatie. Evaluatie, altijd doen. Volgens mij heb ik dan nog de gemeenschappelijke adviescommissie. Daar zien wij op dit moment geen meerwaarde in geen meerwaarde in. We zien dat meer als een vertragende factor. Misschien dat we dat wel kunnen opnemen, dat als er zich bij bepaalde gemeenschappelijke regelingen voorvallen voordoen waarvan we denken van, het functioneert allemaal niet meer zo best, dat we dan een gemeenschappelijke adviescommissie kunnen instellen om het weer recht te breien. Maar meer als een soort noodmaatregel, dan dat we dat standaard toepassen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jenniskens.

Mevrouw Jenniskens: Dank u wel, voorzitter. Omdat dit gaat ook over het hoe, wil ik toch nog even iets zeggen, voordat ik aan de beantwoording van de vragen ga. Ik vraag me soms af of er bijvoorbeeld bij een nieuwe gemeenschappelijke regeling, dan even geïnspireerd op wat mijn voorganger bij het vorige onderwerp zei, of het soms ook kan dat we een soort verlovingsstijd aanhouden. Dat we niet meteen er hard inspringen, maar gewoon even kijken hoe het gaat. Een soort verlovingsstijd. Dan terugkomend op wat de PvdA en ook de heer Van Kretschmar zei, misschien ook een datingapp erbij, voor als wij beginnen met een nieuwe gemeenschappelijke regeling, dat we dan weten van wie wij eventueel zouden kunnen verzoeken. Dit even terzijde. Dan vind ik het vreselijk, want mijn kortetermijngeheugen doet het niet altijd. Maar u had ook een vraag gesteld over, bij welke GR iets opportuun was. Nou weet ik niet meer wat het iets was. Maar ik had wel al een antwoord geformuleerd. Dat was, bij AQUON en het Waterschapshuis. Maar wat was het iets?

Mevrouw Süss: Ik weet het ook niet meer precies. Ik kan me voorstellen dat het ging over de adviescommissie, omdat dat misschien de meeste ...

Mevrouw Jenniskens: Nee, het was een van de eerste vragen. Die adviescommissie ...

Mevrouw Süss: Dat was een algemeen aandachtspunt. In het begin had ik dat ook al genoemd.

Mevrouw Jenniskens: Anyway, ik had hem opgeschreven. Het ging ook over bij de exit, wat je zou moeten regelen. U heeft duidelijk aangegeven van, dat je niet alles voor iedereen hetzelfde kan regelen. Maar ik denk dat je wel iets kunt zeggen over het proces en de termijnen. Ga je binnen een half jaar eruit? Lijkt mij onwaarschijnlijk. Maar heb je een periode, bijvoorbeeld twee jaar, of wat voor soort ... Proces en termijn. Het zijn uittreed ... Scheidingsperiode is het, de scheidingsperiode. Daar is al heel veel verstandigs over gezegd. Ik denk dat toch ook wel belangrijk blijft die face-to-face ontmoetingen, één keer per periode per GR. Dan voor de rest, waar het van belang is? Het is moeilijk, vind ik, om het aan te geven. Ook als we gewoon vragen hebben naar aanleiding van begrotingen, dan kunnen we altijd onze vragen stellen. Ik heb daar niets concreters op dan dit helaas. Dan de zienswijze, anders dan de begroting. Ik denk bij strategieveranderingen, als partijen in- en uittreden, zijn onderwerpen waarvan ik me kan voorstellen dat er eventueel een zienswijze nodig is en dat we ook wel enige ruimte behouden, zoals de PvdA geloof ik heeft gezegd en de VVD eveneens. Dan de burgerparticipatie. Het doet me pijn aan het hart, maar ik denk dat we voor deze bestaande GR-en dat wellicht niet nodig hebben. Bij nieuwe misschien wel. Dat ben ik wel heel erg met mijn buurman eens, we moeten wel heel erg kijken naar de toegevoegde waarde. Een open dag van de RBG lijkt me heel erg leuk, maar of dit dan echt een vorm van burgerparticipatie is, dat vraag ik me af. Maar ik vind het wel een geweldige idee. Als dan dezelfde mensen presenteren die ons enthousiast hebben gemaakt, dan gaat het vast goed vallen. Dan de evaluatie. Dan denk ik dat je sowieso de werking van de regeling wellicht een keer per bestuursperiode, maar misschien is dat ook wel wat frequent hoor, dat is een keer in de vier jaar, daar

twijfelen we nog over ... Wel heel belangrijk, levert het nog het doel en de resultaten die verwacht waren? Want dat bleek al bij de oude GR-en, die wij toen als Rekeningcommissie ... Toen bleek dat niet altijd zo helder. Ook of de samenwerking nog effectief is. Dan de adviescommissie. We hoeven het nu niet te regelen. Kan altijd. Ik vind bestuurlijke drukte wel een belangrijk argument om het nu niet te doen. We hebben al een AB, een DB. Dat lijkt mij voorlopig voldoende. Ik realiseer me dat voor al deze regelingen ook een ambtelijke pendant nodig is. Dat moeten we ook regelen. Dank u wel. Dit waren mijn opmerkingen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Lont.

De heer Lont: Dank voor het woord. Ik heb geluisterd en een paar dingen voor mezelf ook opgeschreven. Allereerst begin ik maar helemaal bij het begin. Wanneer heb je een gemeenschappelijke regeling nodig? Ik denk dat dat altijd gaat over schaalvoordelen, netwerkvoordelen, specifieke kennis. Als je behoefte hebt aan een beschikkingenfabriek, zonder dat daar al te veel beleidsvrijheid inzit, zoals de RBG, die gewoon gaat in hen en AQUON bijvoorbeeld met de specifieke kennis, ik denk dat dat ook gewoon als een soort beleidskader kan dienen voor wanneer je in een nieuwe gemeenschappelijke regeling stapt of niet. Kijk ook bijvoorbeeld naar de Kaderwet ZBO's, waarin ook staat dat je alleen maar om die redenen een nieuwe ZBO als Rijk mag oprichten. Ik zou daar ook gewoon kijken uit inspiratie. Verder, als ik dit verhaal hoor, tussen de oogharen door, dan zie ik eigenlijk gewoon een beleidscyclus, waar je dan op verschillende momenten invloed kan uitoefenen. Eerst ga je natuurlijk een beleidsplan met doelen van, wat gaan we doen? Vervolgens ga je dat uitvoeren. Hoe gaan we dat doen? Vervolgens ga je dat monitoren. Wat hebben we gedaan met kernprestatie-indicatoren? Met name dat laatste kan je gebruiken om ook ongevraagd de deelnemende leden van terugkoppeling te voorzien. Dan moet je uiteraard wel die doelen kiezen en prestatie-indicatoren die iets zeggen over de doelen en waar je ook iets aan hebt en waar je iets kan bijsturen. Bijvoorbeeld, als het dan gaat over besluiten waar je wat over wil weten, dan zijn dat bijvoorbeeld grote, nieuwe uitvoeringsvragen, nieuwe taken, grote budgettaire gevolgen. Een aantal dingen zijn hier ook al genoemd. Tenslotte burgerparticipatie. Dat is eigenlijk ook de opmerking die ik had bij dat beleidskader burgerparticipatie, omdat daar ook het vrij abstract stond. Maar ik denk dat wanneer heeft burgerparticipatie nut? Eigenlijk moet je dat altijd wel doen, behalve als het heel technisch is of dat je geen invloed kan uitoefenen en er geen beleidsvrijheid is. Als het gaat over fiscale wijzigingen, waarbij calculerend gedrag van burgers niet opportunistisch. Als laatste, het uitvoeren van EU of nationale zaken, waarbij je ook geen beleidsvrijheid hebt. Overal waar je wel beleidsvrijheid hebt als bestuur of in de uitvoering, is het wel handig om burgers te betrekken, bijvoorbeeld via gewoon manieren om zienswijzen in te sturen of een focusgroep of een avondje. Dat soort zaken. Daar kan je naar bevind van zaken een vorm bij kiezen. Dit is een beetje mijn algemene zicht erop, dat je als het ware erin moet stappen als je zo'n beleidscyclus voor ogen hebt en waar het opportuun is om daar invloed op uit te oefenen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Dank u wel, voorzitter. Allereerst dank voor de presentatie en de toelichting die we hebben gehad. GR-en zijn altijd lastig. We hebben in de afgelopen periodes twee lastige GR-en eigenlijk wel gehad, al wel wat jaren. De AQUON en ook HVC. Wat ik zou mee willen geven is, kijk hoe we daarnaar hebben gekeken, was voor kritische punten als we toen hadden. We hadden het toen over uittreding. Dat vind ik heel belangrijk, om dat mee te nemen. AQUON ook, hoe we daarin mee zijn genomen. We hoeven niet alle informatie. We weten van AQUON bijvoorbeeld waar het vandaan kwam, hoe slecht als het ging en hoe we dat hebben opgepakt. Daar hebben we allemaal lessen uit genomen. Ik vind dat belangrijk van, neem dat mee. Kunnen we dat nog ergens in deze punten, in deze zevental punten of zestal punten

meenemen? Waar we voor onszelf houvast hebben van, als er iets misgaat, wat kunnen we daaraan doen en wat voor middelen hebben we daarvoor? De burgerparticipatie ligt aan wat voor GR het is, alhoewel het best mooi kan zijn ook bij AQUON gewoon het laboratorium dan te bekijken. Maar of daar ook echt van ... Stel als het ver weg is, gaan dan burgers hiervandaan daarnaartoe? Maar het is voor ons niet het belangrijkste punt om mee te nemen, de burgerparticipatie, in de overeenkomst. De gemeenschappelijke adviescommissie. Zolang als alles goed gaat, heeft dat voor ons niet zoveel voldoende waarde. We moeten niet een extra taak om het controleren van het controleren te doen. Dan moet er echt iets heel adequaats aan de hand zijn, dat het echt niet goed gaat. Maar dan ben je vaak ook al te laat met de gemeenschappelijke adviescommissie om daar nog wat aan te doen. Voor ons hebben die niet zoveel waarde. De rest willen we graag zo goed mogelijk meenemen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Dank u wel, voorzitter. Dank voor de presentatie ook en de uitleg daarbij. Ik ga even in op de bepaling omtrent uittredingen. Er is al wat over gezegd. We hebben natuurlijk dat stuk van die nota net gezien, over die exit-strategie, vanaf pagina 42. Ik vind dat eigenlijk hele goede regelingen waar je aan moet denken bij exit. Daar zou ik wel voorstander van zijn om daarnaar te kijken en te kijken of dat in die regeling gefietst kan worden. De actieve informatieplicht had ik net ook al een vraag over van, wat doe je dan? Ongevraagde inval, wil je dat wel hebben? Ik zat op een gegeven moment wel ineens te denken van, er kan ook ineens iets gebeuren bij zo'n GR, wat eventueel tot schade leidt ten aanzien van het aanzien of de publiciteit of wat dan ook voor Delfland zelf. In dat geval zou je toch liever hebben dat er dan niet een zwijgende wederpartij is, die jou waarschijnlijk onbedoeld toch heel veel schade zou kunnen toebrengen. Ik weet niet hoe je dat zou moeten verwoorden, maar ik vind het wel erg belangrijk dat de wederpartij erg gelet op de reputatie van Delfland. In dat kader zou ik dan die actieve informatieplicht willen zien. Over de zienswijze over voorgenomen besluiten, toen was ik ook een beetje aan het zoeken van, over welke besluiten dan? Dat is helemaal niet zo makkelijk. Water Natuurlijk had het over strategieveranderingen. Dat lijkt mij inderdaad een hele goede. Als je een hele andere strategie wil gaan voeren, dan lijkt het me heel belangrijk dat wij daar op voorhand iets van weten. Burgerparticipatie. Wij zijn natuurlijk wel voor burgerparticipatie, maar dat heeft alleen maar zin als die burger dan ook daadwerkelijk mag meepraten, want anders leidt het tot frustratie. Ik weet niet in hoeverre bij deze vier GR-en de burger dan ook daadwerkelijk zou kunnen meepraten. Zo niet, dan vind ik dat geen toegevoegde waarde hebben. Over het onderwerp evaluatie. Ik was zelf aan het kijken alweer in die regeling van die verbonden partijen, maar ik begrijp dat het gaat over een ander soort evaluatie. Het gaat over, als ik het goed heb, de heer Heijboer had het over, het gaat over het eigen functioneren. Nou is alleen de vraag, moeten wij dat dan weten? Moet dat dan naar buiten worden gebracht of moet dat dan met Delfland worden besproken? Ik zit nog wat in dubio. Ik vond het in ieder geval een hele goede opmerking van de heer Heijboer. Als daar iets uitkomt, wat natuurlijk ook weer Delfland zou kunnen schaden in ruime zin, dan denk ik dat het wel heel belangrijk is dat die evaluatie gedeeld wordt met Delfland. Dank daarvoor, de heer Heijboer. Een gemeenschappelijke adviescommissie. Daar zou ik ook willen aansluiten bij de heer Heijboer die zei, als noodmaatregel alleen. Daar kan ik me ook iets bij voorstellen, want je wil ook niet die bestuurlijke drukte. Daar ben ik het helemaal mee eens. Iedereen die altijd maar overal mee wil praten. Het gaat vaak toch alleen maar over eigen belang. Noodmaatregel, dan is het misschien ... Als er iets echt ... Een grote calamiteit is, dan is het misschien toch goed dat er een adviescommissie kan worden ingesteld. Dat zou ik dan wel voorstander voor zijn. Nog even aansluitend op de heer Oostvogels. Ik vind het heel geestig, inderdaad, wij zijn het enige waterschap die hier nu mee bezig is. Maar dat is helemaal niet zo raar, want die hele gemeenschappelijke regeling, die hele nieuwe wet, is gewoon gericht alleen op gemeenten en provincies. Ik weet niet of jullie de ingekomen stukken hebben gelezen? Daar wordt het

waterschap geheel niet genoemd. Af en toe vraag je je af van, zijn wij nog in beeld of niet? Daar wilde ik maar even mee afsluiten.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel ook voor de heldere presentatie. Het heeft zeker bijgedragen tot een goed beeld van waar we nu voorgesteld staan. Ik wil even teruggaan naar de aanleiding voor die wetwijziging of de nieuwe wet. Dat is het Versterken van de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen. Ik vertaal dat dan even voor mezelf richting onze positie hier binnen de VV, waarbij wij op deze manier beter onze kaderstellende en controlerende rol kunnen vervullen. Als ik dan kijk naar de punten drie tot en met acht, dan kan ik toch even kort zijn omdat even per punt aan te geven hoe wij daar tegenaan kijken of hoe ik daar tegenaan kijk en ik hoop ook mijn fractie, maar dat moet ik later bespreken. Bepalingen omtrent uittreding. Wij zijn natuurlijk daar heel erg voor dat dat goed wordt vastgelegd. Wij zien daar ook wel dat een zekere gradatie is in het financiële belang wat je hebt in een regeling en de risico's. Ik kan me voorstellen dat dat voor de ene regeling wat verder dient te worden uitgewerkt dan voor anderen. Dan noem ik bijvoorbeeld AQUON, waar we een groot belang in hebben en waar we ook in het verleden hebben gezien dat dat belang toch niet altijd even goed werd behartigd. Met name voor dat soort regelingen is dat belangrijk. Voor de wat minder risicodragende regelingen kan dat misschien wat minder in detail worden uitgewerkt. Dat vinden we heel belangrijk dat dat gaat gebeuren. Actieve informatieplicht. Ik denk eigenlijk, ik zou zeggen, een iets waar je het bijna niet over zou moeten hebben, want we hebben natuurlijk informatie nodig, ook ongevraagd, om ons een oordeel te kunnen vormen over deze regelingen. Ook dat zouden wij graag, laten we zeggen, als onderwerp op die agenda willen hebben. Zienswijze op voorgenomen besluiten. Het helpt altijd om daar wat voorbeelden bij te bedenken. Maar als ik het dan toch maar weer over AQUON mag hebben, dan is daar natuurlijk het besluit genomen over de centralisatie en de nieuwbouw. Dat zijn echt besluiten waarvan ik vind dat wij als VV daar onze zienswijze over zouden moeten uitbrengen, omdat direct de dienstverlening en ook de kosten en het budget daarmee verbonden zijn. Daar moeten wij zeker wat van kunnen vinden. Verder zijn er natuurlijk ook besluiten als, wordt een instantie misschien wel overgenomen door een andere partij? Of wordt de strategie inderdaad gewijzigd? Ik denk dat dit een heel wezenlijk punt is ons ook als VV daarmee mee te nemen. Dan burgerparticipatie. Wij denken dat bij de bestaande regelingen dat wat minder relevant is, omdat dat echt op uitvoering is gericht. Aan de andere kant, het voorbeeld van de heer Boot om een keer een open dag bij de RBG te organiseren, dat zou best wel een goede zijn. Maar vraag eens even of je dat dan in zo'n regeling moet vastleggen, want ik denk als wij de RBG dat vragen, dat zij daar zeker toe bereid zijn, ook zonder dat we daar de regeling voor aanpassen. Evaluatie ook van wezenlijk belang. We hebben het inderdaad over de evaluatie van de eigen organisatie. Maar hoe de eigen organisatie functioneert, heeft natuurlijk een rechtstreeks effect op de diensten die aan ons verleend worden en ook daarmee samenhangend de kosten. Want als het niet efficiënt gebeurt, dan betalen we in feite te veel voor datgene wat we er afnemen. Dat is wat mij betreft ook absoluut open deur. Dat zou ook bij alle regelingen onderdeel moeten zijn datgene wat we afspreken. Het laatste punt is al wat vaker genoemd. Wij denken dat dat in principe niet nodig zou moeten zijn. Wij zijn hier als VV, denk ik, goed geëquipeerd als we die andere punten goed hebben ingevuld, om te voorkomen dat we ook nog een keer een gemeenschappelijke adviescommissie in het leven moeten roepen om de zaken bij te sturen. Tot zover mijn bijdrage.

De voorzitter: Dank u wel. Tot slot de heer Jansen.

De heer Jansen: Als laatste op het rijtje en dan gaan we ... Ik zal proberen om herhalingen van voorgaande sprekers te voorkomen. Het eerste wat ik eigenlijk wilde ... Ik had eerst een vraag. Dat gaat over de gemeenschappelijke regeling in het algemeen en eigenlijk deze vier in het bijzonder. De Rekeningcommissie van Schieland-Krimpenerwaard heeft in 2019, 2020, ook tegelijkertijd met ons, een onderzoek gedaan naar de gemeenschappelijke regelingen. Zij hebben juist de vier gemeenschappelijke regelingen waar zij inzitten en toevallig wij ook, dat zijn precies dezelfde gemeenschappelijke regelingen, onderzocht. Een van de aanbevelingen die zij hadden, dat heb ik net ook al bij het vorige punt ingebracht, dat is dat de regeling die we nu hebben met deze vier gemeenschappelijke regelingen erg zwaar is, bestuurlijk zwaar. Dat komt omdat destijds, bij het aangaan van deze regelingen, er geen alternatieve juridische vormen beschikbaar waren, die nu wel beschikbaar zijn. Voorbeelden daarvan zijn bijvoorbeeld kosten voor gemene rekening of de bedrijfsvoeringsorganisatie. Mijn vraag is eigenlijk, is het ook een optie om de huidige gemeenschappelijke regeling misschien op een andere manier vorm te geven? Eigenlijk naar aanleiding van het advies wat de Rekeningcommissie van Schieland-Krimpenerwaard ons heeft gegeven. Dan ga ik even in het algemeen over de vragen die nu gesteld zijn. Ik denk, ik ben het volledig eens met de AWP, Water Natuurlijk en ook een aantal andere partijen die zeiden, het gaat wel om de bestuurlijke slagkracht die we hebben. Die moet gehandhaafd blijven. Extra regelingen of extra voorzieningen die we nu gaan treffen of maatregelen die we nu gaan treffen, moeten wel toegevoegde waarde hebben. Als laatste, dat als we iets gaan doen, dan moeten we dat natuurlijk zeker met andere waterschappen gaan doen, want een gemeenschappelijke regeling is natuurlijk per definitie een samenwerking. We kunnen wel van alles willen, maar zoek ook de contacten met de andere waterschappen. Dan even kort door het lijstje heen. Uittredingsregeling. Ik denk dat het zeker goed is. Ik vraag me eigenlijk af wat de huidige regelingen zijn. Maar ik denk dat het zeker goed is om daar eerst naar te kijken. Met name AQUON, ook al eerder genoemd, daaruit bleek dat de uittredingsregeling voor Delfland erg nadelig was. Kijk daar in ieder geval naar. Informatieplicht en zienswijze neem ik even samen. Die horen volgens mij wel elkaar. Ik ben het eens met voorgaande partijen, dat het goed is om dat in ieder geval te hebben. Maar ook wie terugkijkend naar, het moet wel van toegevoegde waarde zijn. Inderdaad wat eerdere, andere fracties ook al zeiden, als het iets buiten de kaders is of een strategieverandering, om het dan pas toe te passen. Burgerparticipatie kan voordelig zijn, maar wij zien eigenlijk niet de meerwaarde daarvan in. Evaluatie is vanzelfsprekend dat je dat gewoon moet doen. Doe je het juist en doe je het goed en ben je nog wel op de juiste koers? De gemeenschappelijke adviescommissie lijkt ons een middel wat best wel effectief kan zijn. Maar ook daarvoor geldt, wij zien daar niet de toegevoegde waarde om dat nu in te stellen. Maar omdat het om de regeling gaat, zouden wij zeggen, bied de mogelijkheid. Dan mogelijk in de toekomst kan daar gebruik van gemaakt worden. Dat waren mijn punten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wilde ik het woord geven aan de heer Ouwendijk voor een reactie op de verschillende inbrengen.

De heer Ouwendijk: Dank u wel. Dank ook aan de commissieleden voor hun inbreng. Ik wil daar natuurlijk goede nota van nemen. Ik wil wel nog even een paar opmerkingen maken, die mij tijdens het luisteren naar u allen even te binnen schoten. Kijk, de Wet gemeenschappelijke regelingen zit natuurlijk veel meer op het aantal regelingen wat bijvoorbeeld een gemeente heeft. Delfland heeft vier regelingen. Dat is relatief overzichtelijk. Ik zal eens aan een voormalig raadslid van de gemeente Den Haag vragen hoeveel die er hebben, maar ik schat zo maar dat het er een stuk of zeventig zijn. Dan heb je natuurlijk een heel andere situatie. Daar gaat het met name om, dat het besturen op afstand natuurlijk ... Er zijn wel heel erg veel raadstaken die dan weggezet worden. Bij Delfland en bij waterschappen in het algemeen is dat wat beperkter. Ik ben blij met de opmerkingen die gemaakt zijn over de toegevoegde waarde en kosten. Want iedere extra actie die ingezet wordt, brengt natuurlijk ook extra kosten met zich mee. Is goed dat u zich

daarvan ook rekenschap heeft gegeven. Ten aanzien van de actieve informatieplicht, die zou hier dan passief zijn. Ik merk zelf aan hoe ook mijn collega's als portefeuillehouders omgaan met de GR-en die zij onder zich hebben, of de GR die zij onder zich hebben, dat wij dat op een hele actieve wijze invullen. Ik heb ook gehoord de opmerking van de heer Boot. We zullen proberen om daar ook een goede omschrijving voor te vinden in het voorstel wat uiteindelijk van het dagelijks bestuur richting u zal komen. Maar daar zullen in feitelijkeheid, denk ik, niet veel veranderingen in hoeven te zitten. Nog een opmerking over uittreden. Daar heeft iedereen eigenlijk wel iets van gezegd. Maar er zitten natuurlijk twee kanten aan. Het gaat niet alleen om het uittreden van Delfland uit de gemeenschappelijke regeling, maar het gaat natuurlijk ook over het uittreden van een andere deelnemer in de regeling, waar je als AB over moet gaan. Het verzoek van het college, dat is ook de reden dat we dit geagendeerd hebben, was een gedragen mening op te halen van de commissie. Ik denk dat we die voor een belangrijk deel terug kunnen halen uit het verslag van deze bijeenkomst. Mijnheer de voorzitter, dank daarvoor.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik nog even de commissie rond of er wellicht nog een reactie is op de beantwoording, of de beantwoording, de reactie van de hoogheemraad, moet ik zeggen. Ik kijk even rond. De heer Jansen.

De heer Jansen: Ik had ook nog een vraag gesteld over de vorm van de gemeenschappelijke regeling. Is dat ook nog aan de orde? De kosten voor de gemeenschappelijke regeling of de bedrijfsvoeringsorganisatie?

De voorzitter: De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Dat is, mijnheer de voorzitter, niet de vraag die nu gesteld wordt. In algemene zin is het natuurlijk wel zo dat een evaluatie van een gemeenschappelijke regeling natuurlijk wel kan leiden tot die vraagstelling. Maar dat is wat mij betreft nu niet aan de orde.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie verder ook geen behoefte meer uit de commissie om daarop te reageren. Dan wens ik het college veel geluk en wijsheid met de verdere uitwerking en zien we het voorstel graag voor de volgende commissie tegemoet. Dan wil ik graag nu de tijd gebruiken om even te schorsen. Mijn voorstel zou zijn om kwart over elf weer verder te gaan. Dan zien we elkaar weer terug.

Schorsing

B.03 Bestuurlijke P&C kalender 2023

De voorzitter: Dames en heren, aangezien het inmiddels alweer zeventien over is, wilde ik graag de vergadering weer openen. Dan gaan wij beginnen met het volgende bespreekstuk, de 04.B.03., de bestuurlijke P&C kalender. Dan wilde ik wederom langs de commissie gaan voor uw inbreng hierop. Laten we wederom aan de rechterkant beginnen, aangezien de heer Jansen nog moet gaan zitten. Wilde ik bij de heer Kiela beginnen.

De heer Kiela: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, de PvdA is akkoord met het voorgestelde besluit. Wel twee kleine puntjes. Wij vinden het van belang dat er dan inderdaad een kaderbrief komt in plaats van een Kadernota. Het tweede is dat punt 12 van het voorstel, dat omvat de communicatie en participatie. Dat vinden we wel wat magertjes ingevuld. Die participatiekant komen we helemaal niet tegen, maar dat kan aan het kopje liggen, want het zijn meestal standaard formulierkopjes. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Dank, voorzitter. Wij kunnen ook kort zijn. We kunnen ook absoluut instemmen. Ik wil nog even kijken. Als we nu naar dit stuk kijken en we kijken terug hoe we begonnen zijn, zijn natuurlijk wel enorme stappen gezet, bijvoorbeeld met de P&C commissie, de ontwikkeling van de Burap, verzamelkredieten. We vinden het een mooie, volgende stap in de financiële ontwikkeling hoe we met de financiën omgaan. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Claassen.

De heer Claassen: Dank u wel, voorzitter. Akkoord zoals voorgesteld.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Heijboer.

De heer Heijboer: Dank u, voorzitter. Ook wij zijn akkoord. Ook met het feit dat voor volgend jaar een kaderbrief is in plaats van een Kadernota in verband met de waterschapsverkiezingen. Wij zouden wel het jaar daarop, maar goed, dat is natuurlijk aan de nieuwe VV, maar vast een voorschotje, zien dat er dan weer een Kadernota komt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van der Veer.

De heer Van der Veer: Water Natuurlijk is ook akkoord met het voorstel. We vinden het stuk helder, bondig en compact. Daarvoor complimenten.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Lont.

De heer Lont: Akkoord met het voorstel.

De voorzitter: Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Ik hoef er niet veel aan toe te voegen. Akkoord met het voorstel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Ook wij zijn akkoord met het voorstel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Dank u wel, voorzitter. Wij kunnen in principe akkoord zijn, maar vragen toch nog om een kleine toelichting. Dat is een vraag die ik als voormalig voorzitter van de Rekeningcommissie elk jaar stel. Ik zie dat de Rekeningcommissie op 12 april, in de paasweek is dat, dan krijgen we behandelingen in de Rekeningcommissie van de jaarrekening ... De vraag is even, want dat is mij niet helemaal duidelijk, hoeveel tijd dan de Rekeningcommissie heeft om haar advies bij de jaarrekening op te stellen en aan D&H te overhandigen? Want dat moet wel een redelijke termijn zijn, omdat dat natuurlijk ook de kwaliteit van het advies sterk bepaalt. Dat zou ik graag van de portefeuillehouder willen vernemen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Jansen.

De heer Jansen: Ik ben ook akkoord met het voorstel. Ik verwacht inderdaad wel dat komend jaar er een kaderbrief komt. Maar goed, dat laat ik aan het nieuwe college.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is het woord aan de heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Een kwade brief in plaats van de Kadernota, dat leek ons wel aangewezen, omdat er als het goed is door het opvolgend bestuur een nieuw bestuursakkoord dan wel een nieuw coalitieakkoord zal liggen. Dat ligt dan zo dicht op een vaststelling van een begroting. Ik meen mij te herinneren dat wij in 2019 voor de begroting '20 eigenlijk alleen maar naar het bestuursakkoord hebben verwezen. Het is bijna zodat alle andere jaren, waarin we zowel een brief als een Kadernota gebruikt hebben, toch steeds ook weer door de werkelijkheid achterna zijn gezeten. In eerste instantie door corona en later door de oorlog in de Oekraïne. De opmerking van de heer Kiela over de participatie. Ik denk dat het hem in het kopje zit. Daar wil ik het wat dat betreft even bij houden. De opmerking van de heer van Kretschmar, daar kan ik alleen maar op antwoorden, mijnheer de voorzitter, dat wij vanaf onze kant natuurlijk alles zullen doen wat er in onze macht ligt om te zorgen dat de Rekeningcommissie voldoende tijd krijgt om de jaarrekening voor u te beoordelen.

De voorzitter: De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Bij interruptie. Ik zou graag van u horen wat de tijdspanne is tussen de behandeling in de Rekeningcommissie en het advies wat gevraagd wordt. Dat moet uit de kalender af te lezen zijn.

De voorzitter: De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Mijnheer de voorzitter, uit het schema haal ik dat dat twee weken is.

De heer Van Kretschmar: Bij interruptie. Ik haal eruit dat dat dertien dagen is. Dat zijn geen twee weken. Maar goed, ik blijf het zeggen, dit is de laatste keer, want daarna zult u geen last meer van mij hebben, ik vind het extreem kort. Maar goed. Dan ook nog in de paasweek. Maar ik blijf dit elk jaar herhalen en elk jaar wordt daar mijns inziens te gemakkelijk over gedacht.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Mijnheer de voorzitter, ik hoorde opmerking van de heer Van Kretschmar. Ik vind het zeer beslist niet lastig om daarvan kennis te nemen. Sterker nog, ik waardeer het zeer dat de inspanningen nog steeds van zijn kant, als voormalig voorzitter van de Rekeningcommissie, wordt gegeven, om de Rekeningcommissie voldoende ruimte te verschaffen om de jaarrekening te beoordelen. Veertien dagen, dertien, sorry, geen twee weken, maar dertien dagen, correct. Zo ken ik de heer Van Kretschmar ook. Ik zal nog eens een keer kijken of daar andere ruimte voor gevonden kan worden, maar ik vrees dat het toch tot deze dertien dagen beperkt blijft. Maar ik wil me er wel voor inspannen om te kijken of daar meer mogelijk is. Tot zover, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Voor het verslag betekent dat dat we ook die reactie tegemoet kunnen zien voor de komende VV, als dit op de agenda staat?

De heer Ouwendijk: Ja, die komt voor de komende VV. Anders komt hij op de VV zelf.

De voorzitter: Perfect. Dank u wel. Dan hebben we dat ook genoteerd. Ik kijk even rond. Is er nog behoefte aan een tweede termijn? Ik zie geen vingers omhoog. Perfect. Mijn voorstel zou dan ook zijn om dit te

agenderen als hamerstuk, gecombineerd met de opmerking van de heer Ouwendijk. Kunt u zich daarin vinden? Dank u wel. Dan is dat bij deze besloten.

B.04 Verordening kwijtscheldingsregeling Delfland 2023

De voorzitter: Dan gaan we naar punt 04.B.04, de verordening kwijtscheldingsregeling Delfland 2023. We hebben natuurlijk de afgelopen VV hier al uitgebreid een vooral principiële discussie gehad over kwijtschelding. Het lijkt me goed dat we deze discussie hier niet nog een keer gaan overdoen en even focussen op het voorliggende voorstel. Dat gezegd hebbende, deze keer zal ik weer een keer via de andere kant gaan. De heer Jansen.

De heer Jansen: Ik heb eigenlijk weinig toe te voegen aan wat ik in de VV heb gezegd. Ik vind het voorstel om inderdaad die verruiming van de vermogensnorm door te voeren prima.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Ik ben ook akkoord.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Wij zijn ook akkoord.

De voorzitter: Dank u. Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Wij zijn ook akkoord. We willen alleen toch even de nadruk leggen op de 700.000 euro die het aan kwijtschelding extra is. Dat is wel een zorgpunt, die door anderen weer opgebracht moet worden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Lont.

De heer Lont: Ook akkoord.

De voorzitter: De heer Van der Veer.

De heer Van der Veer: Water Natuurlijk ook akkoord.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Heijboer.

De heer Heijboer: Dank u wel, voorzitter. De AWP is voor een bestendig beleid. Dat past hierin, dat we dat tarief dan mee aanpassen aan wat we eerder besloten hebben. Wij zijn akkoord.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Claassen.

De heer Claassen: Akkoord.

De voorzitter: Mevrouw Bresjer.

Mevrouw Bresjer: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Inhoudelijk zijn wij ook akkoord met deze verordening. Maar ik heb nog een paar tekstuele opmerkingen. Te weten, de tweede, even tijd, overweging sluit niet aan

op de inleidende woorden. Bovendien zou het prettig zijn te weten dat die regeling kwijtschelding belastingen mee de overheid ook in werking is getreden. Artikel 4 bestaat uit twee leden kennelijk, maar die zijn niet genummerd. Dan in artikel 7, daar staat de datum van ingang van de verordening. Gebruikelijk is de formulering, deze verordening treedt in werking met ingang van. Dat is het.

De voorzitter: Dank u wel. Kijk even naar de Partij van de Arbeid, de heer Kiela.

De heer Kiela: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn ook akkoord. Zal niet vreemd zijn dat wij dat zijn. Het is een mooie tegemoetkoming in de economisch zware tijden.

De voorzitter: Dank u wel. Dan het woord aan de heer Ouwendijk.

De heer Ouwendijk: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. We hebben in het voorjaar deze verordening al een keer eerder voorgelegd aan de commissie. Toen ging het nog om een iets beperktere groep. Op basis van toezeggingen van het kabinet. Het kabinet heeft die toezeggingen niet ingelost, maar heeft uiteindelijk om verschillende redenen in de breedte die hele verruiming toe moeten passen. Wij hebben die ook wel op dezelfde wijze overgenomen. Ik merk uit de reactie dat de commissie daar ook mee in kan stemmen. De opmerking van, even kijken hoor, mevrouw Dijkshoorn met betrekking tot de financiering. Ik snap hem. Hij staat ook genoemd. We komen daar bij de Burap van '23 op terug. De opmerkingen van mevrouw Bresjer met betrekking tot de tekst van de verordening. Die zou ik graag nu even voor kennisgeving aannemen en daar waar nodig nog de nummering en de andere opmerkingen in die tekst willen verwerken, met uw welnemen. De inhoud zal daar niet door wijzigen. Maar als het kan en hij wordt er beter van, dan zullen we het zeker aanpassen. Tot zover, mijnheer de voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Is er nog behoefte aan een tweede termijn vanuit de commissie? Niet. Dan ook hier wilde ik graag voorstellen om dit te agenderen als hamerstuk voor de komende VV. Ook daar instemming. Dank u wel. Bij deze.

5. Ingekomen stukken

De voorzitter: Dan gaan we naar de ingekomen stukken.

5.01 Evaluatie Beleidskader Participatie

De voorzitter: Beginnen we bij het eerste ingekomen stuk, 05.01, evaluatie Beleidskader Participatie. Die is op verzoek van de fracties van Water Natuurlijk en de VVD geplaatst. Wie van beide fracties kan ik als eerste het woord geven? Ik zie een handje van de heer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Dank, voorzitter. Wederom ook dank aan de organisatie voor al het werk dat hier inzet. Als VVD, volgens mij iedereen hier, vinden we participatie belangrijk, want dat is toch een van de weinige momenten dat onze inwoners contact met het waterschap hebben, op de belastingaangifte na, of de aanslag. Daarom hebben we het geagendeerd. Maar vrees niet, we gaan niet heel veel willen sturen. Een broedende kip moet je niet storen en een lerende organisatie ook niet. Zoals ook uit het kader blijkt, we hebben drie rollen bij participatie. Bij elke van deze wil ik een opmerking maken of een vraag stellen. Dan ga ik beginnen met Delfland in de rol als initiatiefnemer. In de evaluatie staan daarbij veel grote projecten genoemd. Wij hopen dat er ook aandacht is voor de kleinere projecten, de meer dagelijkse projecten. Die horen daar misschien niet op de grote leerwerkplaats. Maar juist door die kleinere projecten de aandacht te geven, zorg

je ook echt dat participatie door iedereen in de organisatie gevoeld wordt en dat iedereen daar goed in wordt. Die willen we nog meegeven. De tweede rol is Delfland als bevoegd gezag bij vergunningverlening. De Omgevingswet komt eraan, tenminste, dat blijven ze maar tegen ons zeggen. Zoals we in het stuk kunnen lezen, zijn we als overheid verantwoordelijk binnen de Omgevingswet dat er geparticipeerd is. In die aanloop naar de Omgevingswet hebben we ook al stappen gezet, zoals we hebben een loods opgericht en we vertellen aanvragers van vergunningen dat participatie heel belangrijk is. De vraag is, zijn we ook echt klaar om als de Omgevingswet ingevoerd wordt dan onze verantwoordelijkheid ook echt te kunnen nemen? Kunnen we echt borgen dat er geparticipeerd wordt? Dan de laatste, de derde rol, dat is Delfland als participant van initiatieven van derden. Daar staan een paar mooie, stoere conclusies in. Dat is een heel ingewikkeld onderwerp. Een aantal dingen gaan niet goed. Top dat die er gewoon in staan. We zijn ook blij dat er gekeken wordt naar andere redenen om deel te nemen aan een initiatief van derden. Wanneer ga je wel, wanneer ga je niet meedoen? Misschien is nog een suggestie daarvoor dat we dan kijken of een project kan bijdragen aan het versterken van onze positie bij partners. Niet zozeer dat het direct een eigen doelstelling is die we nastreven. Maar we hebben met zijn allen ook al geconstateerd, daar gaan we het ook nog even over hebben, dat als waterschap nog niet altijd maximaal van onze kennis en ervaring gebruik wordt gemaakt, omdat partijen gewoon niet weten hoe goed we zijn. Misschien is dat nog een haakje om een besluit te nemen af en toe wat vaker deel te nemen aan een initiatief van derden. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Die van de fractie Water Natuurlijk? Mevrouw Jenniskens.

Mevrouw Jenniskens: Dank u wel, voorzitter. In grote lijnen eens met de opmerkingen van de VVD. Maar wij willen ook allereerst gewoon de complimenten geven aan de organisatie. We hebben pas geleden eigenlijk, vrij recent, die nota aangenomen. Dat daar zo voortvarend aan gewerkt is en dat er ook een leerwerkplaats is, dat vinden we echt hartstikke goed. Participatie is makkelijk gezegd, maar moeilijk gedaan. Daar wil ik het dan ook nog even over hebben. Want wat wij eigenlijk ons afvragen, is of bij deze evaluatie ook de participanten van de participatieprocessen gevraagd zijn over wat zij vonden van de deelname aan? Dat vinden wij belangrijk, omdat er vaak nogal eens een verschil van ... Maar ook gevoel eigenlijk van, hebben wij mee geparticipeerd of zijn we alleen geïnformeerd? Ik denk dat het voor met name ook het lerend vermogen van de organisatie belangrijk is om ook de mening van de participanten aan participatie te weten. Daar zijn we nieuwsgierig naar. Verder is ons opgevallen dat bij beleids- en visietrajecten, dat dat geen onderdeel nog is van de participatieprojecten. Wij zouden juist dat ook wel een onderdeel van participatieprojecten zijn. Wij zijn het volledig met de VVD eens dat als Delfland initiatiefnemer is dat het niet alleen over groot gaat, maar ook over klein. Kleine dingen in een bepaalde wijk of gebied, waar mensen bij betrokken zijn, die kunnen best wel veel impact hebben. Het is belangrijk als je daarover mee kunt praten. Bij de vergunningen, dat is nu geen onderdeel, maar ik hoop ook als de Omgevingswet niet doorgaat, dat het dan wel een onderdeel is. Want dat treft mensen soms ook direct. Dat zijn onze opmerkingen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wie van het college mag ik hierover het woord geven?

De heer Kiela: Voorzitter, ik had ook aan het begin nog ...

De voorzitter: U heeft helemaal gelijk. Excuus. De heer Kiela.

De heer Kiela: Dank u wel. Het zal niet verbazen, ook wij zijn voorstander van participatie. Bij danken overigens ook de organisatie en het college voor dit stuk. We willen nog een paar dingetjes meegeven. Er is inderdaad sprake van drie rollen. Daarbij is de eerste vraag, is er ook niet sprake van een vierde rol, namelijk Delfland als partner bij integrale gebiedsontwikkeling? Als je co-creator bent in een proces, dan moet je

eigenlijk vanaf het begin aan tafel zitten, om mee te kunnen sturen. Dat zou nog een overweging zijn om vier rollen te definiëren. Wij streven als PvdA ernaar om het waterschap meer op de kaart te zetten als relevante bestuurspartij. Water komt immers in veel ruimtelijke processen als factor van doorslaggevend belang tevoorschijn. Dat moet dan ook tot uitdrukking komen in de opstelling van het waterschap in deze rollen. De PvdA hecht dan ook zeer aan een richtinggevende visie, die het waterschap moet gaan opstellen in het kader van de Omgevingswet. Je kunt een paar voorbeelden hierbij benoemen. Bijvoorbeeld de inbreng van het waterschap bij de ontwikkeling van de plannen in de Binckhorst, waarin sprake is van een terughoudende opstelling in plaats van een offensieve opstelling. Slechts aan het einde van het proces kwam het waterschap nog even tevoorschijn. Dat kan eigenlijk wel beter. Dat zou ook in het Beleidskader Participatie misschien een plek moeten krijgen. Ook de aanleg van de tunnel bij Scheveningen, met een evident waterveiligheidsbelang, daar was het waterschap ook maar bescheiden in beeld. Het is bij zo'n belangrijk project en zoveel waterveiligheidsaspecten van belang dat wij stevig op de kaart staan. Kortom, wij pleiten nog voor een steviger invulling van de rollen. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is het woord aan de heer Daverveldt.

De heer Daverveldt: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel voor de commissieleden voor alle opmerkingen. In de eerste plaats ook de complimenten richting de organisatie, die ik graag ook direct doorgeven. Ik wil beginnen bij de vragen van de heer Oostvogels. Hij maakt in de eerste plaats het punt over, hoe gaan wij om als Delfland initiatiefnemer is? Het is inderdaad zo dat in de evaluatiebrief met name voorbeelden genoemd worden van de grotere projecten. Wij vinden participatie sowieso belangrijk, maar de manier waarop we participatie optuigen, de manier waarop we dat doen, dat hangt ook wel af van de grootte van het initiatief. Hoe meer impact een project op belanghebbenden heeft, hoe complexer en omvangrijker het is, hoe uitgebreider de participatie. Dat betekent niet dat we voor die kleinere projecten bij wijze van spreken participatie niet zullen inrichten, maar het is wel op een passende manier. De tweede rol, u vraagt heel concreet, zijn wij klaar voor de Omgevingswet? Volgens mij heb ik dat ook wel eens eerder gezegd, Delfland op zich zou klaar zijn voor de invoering van de Omgevingswet per 1 januari. In zekere zin betreuren wij het ook dat de Eerste Kamer er toch voor gekozen heeft om wat meer tijd te nemen, al kan ik me voorstellen dat zij natuurlijk een veel bredere afweging moeten maken dan alleen, weet je wel, of het ook passend is voor ons. Misschien wel een opmerking er nog aan toevoegen. De Omgevingswet verplicht ons als overheid om bij initiatiefnemers ervoor te zorgen dat ze stimuleren dat participatie wordt ingericht. Maar uiteindelijk is het wel aan de initiatiefnemer. Als participatie niet wordt ingericht, is dat geen grond om de vergunningsverlening, bij wijze van spreken, stop te zetten. Uw laatste punt om bij initiatieven van derden, waar eigenlijk Delfland dan de participant is, om daar ook nadrukkelijk te kijken naar of het de positie van Delfland bij die partners zou kunnen versterken, die neem ik graag over. Dan, even kijken, de vraag van mevrouw Jenniskens. Inderdaad, in de evaluatie wordt gezegd dat als het gaat over meer abstracte vormen bij beleidsontwikkeling, zijn we ook nog een beetje zoekend hoe we dat willen inrichten. Het is zeker niet zo dat we, bij wijze van spreken, participatie daarbij uitsluiten, want om een voorbeeld te geven, de VV heeft volgens mij dit jaar nog besloten om de Nota recreatief medegebruik vast te stellen. Dat is een voorbeeld van iets waar wel degelijk ook participatie heeft plaatsgevonden. Ik kom bij de vraag van de heer Kiela.

De voorzitter: Mevrouw Jenniskens.

Mevrouw Jenniskens: Ik was nog wel heel erg benieuwd of de participanten ...

De heer Daverveldt: Dat was ik even vergeten. Bij deze evaluatie is dat nog maar in beperkte mate gebeurd. We willen dat nadrukkelijker doen bij een volgende evaluatie. Ik denk dat het wel het geval is dat het gebeurt

bij bijvoorbeeld dijkversterkingsoperaties. Dat zijn voorbeelden van dat we weldegelijk teruggaan naar de direct belanghebbenden, maar het kan gestructureerder. Dat willen we bij een volgende evaluatie nadrukkelijker meenemen. Dan kom ik nu bij de vragen van de heer Kiela. Hij praat over de vierde rol. Misschien is het goed om er nog even op te wijzen, dat we in het participatiekader een onderscheid maken tussen participatie en samenwerking. Als ik u beluister, Delfland als gebiedspartner, dan krijg ik de indruk, dan is het inderdaad heel belangrijk hoe wij onze rol oppakken in combinatie met andere overheden. Maar daar is dit participatiekader niet voor bedoeld. Dat is samenwerking. Wij zijn zeker zeer actief om die rol verder te versterken. Het feit dat er een kabinetsbrief water en bodem sturend, wat is het, anderhalve week geleden, uitgestuurd is, geeft ons ook veel meer handvatten om nadrukkelijk deze rol te grijpen. Of het gaat over het Nationaal Plan Landelijk Gebied of het gaat over de woningbouwopgave of het gaat over stikstof, op al die dossiers zitten wij als medeoverheid nadrukkelijk aan tafel. U stelde ook nog een paar vragen over hele specifieke projecten die we doen. De Binckhorst kan ik even nu niet direct antwoord op geven. Ik weet wel dat in ieder geval, zeker als het gaat over de tunnel in Scheveningen, dat er zeer intensieve participatietrajecten ook uitgevoerd zijn met bewoners. Die rol pakken we op. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik kijken of er behoefte is aan een tweede termijn? Dan kunnen we dit onderwerp bij deze afronden.

5.02 Vierde periodieke beschouwing over interbestuurlijke verhoudingen na de decentralisaties in het sociale en fysieke domein - Raad van State

De voorzitter: Dan gaan we naar het laatste agenda, of de een na laatste agenda, moet ik zeggen, 05.02. De vierde periodieke beschouwing over interbestuurlijke verhoudingen na de decentralisaties in het sociale en fysieke domein van de Raad van State. Deze is geplaatst op verzoek van de fractie van ChristenUnie-SGP. De heer Lont, u hebt het woord.

De heer Lont: Dank voor het woord. Aanleiding van het agenderen van dit stuk is de afgelopen debatten die we hebben gezien in de provincie en de Eerste en Tweede Kamer over het waterschapsbestuur. Dan ga je grasduinen in, wat zijn er allemaal voor afspraken en hoe je met elkaar omgaat interbestuurlijk? Dan kom je uit op dit stuk, uit 2016, wat ook aangevraagd is onder andere door de Unie van Waterschappen. Maar juist daarin ontbreekt het verhaal over de waterschappen en het verhaal van wat onze plek is in het bestel. In het stuk wordt ook verwezen naar Water werkt uit 2015. Als je dat er weer bij pakt, dan wordt weer terugverwezen naar het bestuursakkoord Water uit 2011. Feitelijk is het denken over interbestuurlijke verhoudingen met waterschappen sinds 2011 zoveel veranderd, terwijl de wereld snel verandert. Droogte, wateroverlast, klimaat. Er wordt veel gesproken over veranderingen in het fysieke domein, zoals in de Omgevingswet, die er aankomt. Maar de rol van de waterschappen ontbreekt hier wel in. Er is geen aandacht, of minder aandacht voor de bijzondere positie van de waterschappen in het bestel, qua convenant en samenwerking. Denk bijvoorbeeld aan de code interbestuurlijke verhoudingen. Ook blijkt uit die uitwisseling met de provincie onze toezichthouder ook weinig kennis en ik zou zeggen interesse voor hoe ons waterschapsbestel in elkaar steekt en hoe je daar dan mee omgaat en op wat voor plekken je dat doet. Het gaat vooral over gemeenten en provincies en hun rol. In de Omgevingswet ook lijkt het waterbeleid versnipperd. Als je kijkt bijvoorbeeld op www.iplo.nl en je Googelt op organisatie van het waterbeheer, dan krijg je een schema waar een technisch schema van een moederbord van een computer echt niets bij is. Als iedereen verantwoordelijk is, is al snel niemand verantwoordelijk. Als je daar doorheen leest, dan krijg je toch een beetje een ongemakkelijk gevoel van, worden we überhaupt wel gezien? Is het beeld van wat de buitenwereld van ons heeft bij Rijk en provincie, klopt dat wel? Gaan hier niet dingen mis op de langere termijn, als je gewoon zo'n druk hebt op zo'n klein gebied? De watertaak, gewoon dat daar geen bewustzijn

voor is. Heel toevallig, toen dat gevoel mij langzaam bekreep, zag ik dat op 25 november, dat is echt heel recent, een kamerbrief water en bodem sturend is opgeleverd, waarbij op pagina 19, 28 tot en met 29 wel de waterschappen worden genoemd en er een nieuw kader wordt aangezegd, oplevering najaar 2023. Daarin gaat het onder andere over een nieuw ruimtelijk kader. Daar worden de waterschappen genoemd. Ruimtelijk kader bedoel ik mee met van, de rol van de waterschappen in ruimtelijke ordening en hoe je daarmee omgaat. Ook het aanpassen van decentrale regelgeving wordt daar genoemd. Dat zijn allemaal dingen waarvan ik denk, daar kunnen we wat mee. Oplevering najaar 2023. Ik denk dat we niet alleen maar via de Unie, maar ik denk wel dat we proactief die handschoen moeten opgaan pakken en ons als Delfland moeten positioneren als waterautoriteit. Want niet alles is in regelgeving. Het gaat ook om statuut en rol pakken. Onze kennis beter verspreiden. Assertief zijn ten opzichte van gemeenten. Want alle prikkels staan op bouwen, heb ik ook gehoord van een wethouder die ik toevallig sprak en niet op ruimte voor water. Misschien komt er geen tweede kans. We moeten het ijzer nu smeden als het heet is. Meer waterschappen spreken hierover, want er komt een nieuwe ronde met nieuwe kansen sinds 2011. Daarom was ik ook bezig met het voorbereiden van een motie, met dit verhaal, met nog allerlei noten erbij, zodat je wat meer mee wordt genomen in wat ik hier vertel. Maar ook met de oproep om samen met GR-en, de Unie, misschien juist ook specifiek de waterschappen en niet via de filter van de Unie, om het gesprek aan te gaan over de voorspelbaarheid van elkaars gedrag, professionalisering, interbestuurlijk toezicht, financiële verhoudingen en ook vooral kennis van waterschappen in het bestel. Ook onze eigen regulerende bevoegdheid die we hebben op basis van de Waterschapswet. Ook een revitalisering van al die haakpunten die in de Waterschapswet zelf staan. Want daar staan namelijk allemaal handvatten om om te gaan met financiële verhoudingen onderling et cetera. De handschoen lag er al. Ik dacht erover van, oproepen om een nieuw convenant interbestuurlijk waterbeheer te doen. Maar ik zag in die kamerbrief al eigenlijk de uitnodiging daarvan, met een heel korte deadline. Ik denk, bij deze nog even een soort extra oproep van, ga aan de slag daarmee. Dat was waarom ik het even wilde agenderen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik naar het college voor een reactie daarop. Volgens mij, dit stuk is geplaatst op verzoek van ChristenUnie-SGP. Volgens mij is dan het goede gebruik wat we hier hebben dat het college daarop reageert. Dat dan in de tweede termijn de mogelijkheid is voor de rest van de commissie daarop te reageren. Ik wilde nu het woord geven aan de heer Daverveldt. Daarna is er ruimte vanuit de commissie om op dit betoog te reageren. De heer Daverveldt.

De heer Daverveldt: Dank u wel, mijnheer Lont. Terecht dat u aandacht vraagt voor de code interbestuurlijke verhoudingen. Ik zou bijna zeggen, u wordt op uw wenken bediend, want de komende ledenvergadering van de Unie staat de code interbestuurlijke verhoudingen op de agenda, een gewijzigde versie. Ik verwacht dat de Unie die in ieder geval gaat vaststellen. Ik denk ook dat het meer specifiek, dat heb ik de vorige keer ook in BFO gezegd, dat ik bij de Vereniging van Zuid-Hollandse Waterschappen niet de code zelf, maar de manier waarop wij met de provincie, onze toezichthouder, de gesprekken voeren, zullen we ook aan de orde stellen, ik weet ook dat ... De precieze datum ken ik even niet uit mijn hoofd, maar begin volgend jaar is er ook een afspraak gepland met de provincie, waar dit onderwerp ook op de agenda zal staan.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wilde ik nu ruimte geven aan de commissie om te reageren op de inbreng van de heer Lont en van de heer Daverveldt. De heer Van Kretschmar.

De heer Van Kretschmar: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel ook mijnheer Daverveldt voor hetgeen wat u net heeft toegevoegd. Ik denk dat dat uiterst belangrijk is dat er een keer gesproken wordt over die verhoudingen. Dan niet alleen de code, want die code was er al. Het probleem is, je kunt en code hebben,

maar de vraag is van, hoe gedraag je je ernaar en wat doe je als daar toch vragen bij komen? Het zal u niet verbazen dat ik ook, samen met de heer Lont, laten we zeggen, hier mee bezig ben geweest. Ik ben dan ook heel blij dat dat heeft geleid tot het betoog en ook het idee van een motie. Want ik denk echt dat we hier misschien een aanleiding hebben die zo meteen voorbij is. Laten we het maar zo formuleren. Maar het heeft natuurlijk wel met de toekomst van ons waterschap te maken. Het sluit ook aan bij het eerdere betoog van de heer Kiela. Dat kun je een-op-een overnemen naar hetgeen waar we het nu over hebben. We weten precies wat ons te doen staat en de veranderende omgeving. Dat is ook een van de redenen dat we bestuurlijk gezien op een andere manier worden samengesteld. Maar de vraag is dan van, hoe gaan we die uitdaging dan oppakken? Dan zijn er natuurlijk allerlei goede voornemens. Natuurlijk gaan we onze rol oppakken en we staan aan de lat. Er is nu net toevallig een brief van 25 november. Dat is natuurlijk allemaal heel erg toevallig, dat dat allemaal zo kort na elkaar komt. Maar ik heb er op dit moment geen vertrouwen in of onvoldoende vertrouwen in dat we inderdaad op een juiste manier gepositioneerd zijn. Daar moet je wat voor doen. Dat vat je niet in een code. Dat kan je niet in een kamerbrief verwoorden. Dat moet met gesprekken, met elkaar op een één of andere manier ergens in het midden ontmoeten, worden vastgelegd. Als we het laten zoals het is, dan blijft het ook zoals het is. Mijn oproep is, ik ben zeer benieuwd naar de motie die de heer Lont gaat voorbereiden, ik heb er al een eerste versie van gezien ... Maar ik zal u allen willen aanbevelen om dat te steunen, want dit is het moment dat wij het college kunnen steunen om hier ook echt mee aan de slag te gaan. Tot zover.

Mevrouw Jenniskens: Voorzitter, mag ik nog een vraag stellen aan de heer Van Kretschmar?

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jenniskens.

Mevrouw Jenniskens: Wat bedoelt u precies met niet goed? Zijn wij als bestuur niet goed gepositioneerd of is het waterschap niet goed gepositioneerd?

De heer Van Kretschmar: Het waterschap is niet goed gepositioneerd. Uiteindelijk heeft dat natuurlijk ook met de bestuurlijke positionering te maken. Dat heeft te maken met hoe je inderdaad tussen verschillende overheidsorganen met elkaar omgaat. Daarvan kunnen we ...

Mevrouw Jenniskens: Ik ben het met u eens hoor verder.

De heer Van Kretschmar: We kunnen in het stuk ... Maar kijk, het stuk van de Raad van State, ik wil u eigenlijk behoeden om dat helemaal te lezen, want het is natuurlijk ... Weet je, dan zou ik zeggen, laten we het vooral over gemeenschappelijke regelingen hebben. Maar, weet je, dit laat gewoon zien hoe de situatie is. Dan kun je zeggen, het is gedateerd, maar blijkbaar is er gewoon geen aandacht voor. Tenzij u mij een stuk kan laten zien waaruit blijkt dat ik geen gelijk heb. Maar als dit stuk de basis is, waarin staat, waterschappen doen hun werk goed. Daar hoeven we niet te lang bij stil te staan. Terwijl de Unie nota bene medeaanvrager is van dat advies. Die sturen een brief naar de Raad van State, wilt u dat even evalueren? Er komt zo'n advies terug. Dan is er gewoon wat aan de hand. Ik bedoel, mooier kan ik het niet maken.

De voorzitter: Dank u wel voor uw bevlogen reactie. Dan kijk ik nog even verder in de commissie. Mevrouw Dijkshoorn.

Mevrouw Dijkshoorn-van Dijk: Dank u wel. Ik kan eigenlijk niets toevoegen aan het pleidooi van de ChristenUnie-SGP en wat de Bedrijven zei. Ik vind het heel goed dat er een motie voorbereid wordt, alleen die motie gaan wij straks vaststellen op 22 december. Ik zag dat de Unie een besluit, of de interbestuurlijke

verhoudingen als hamerstuk op de agenda heeft staan van volgende week vrijdag. Wat ik daarin zie, ik had hem nog niet gelezen, maar omdat ik nu getriggerd was daardoor, dat wordt ook de eerste versie stamt uit 2004 en in 2013 is de tekst geüpdatet. Dat geeft eigenlijk al iets aan. Maar wat er ook in staat, ik vind, daar wil ik u toch mee op weg sturen, dan volgende week vrijdag al, hoe er met ons om wordt gegaan als waterschappen. Ik kan even niet zo gauw ... Even kijken hoor. Er stond een tekst in dat over ... Even kijken, moet ik hem even weer zoeken, want ik had hem niet gearceerd, want het lukt even niet. Onder het vorige kabinet zijn stappen gezet om interbestuurlijk en financiële verhoudingen tussen Rijk, provincie en gemeenten en waterschappen te versterken door samen te werken als een overheid. Daar kunnen we wel een dikke streep door zetten. Want ik vind niet dat dit de afgelopen tijd is gebeurd. Hoe er om is gegaan met de waterschappen. Dat wil ik hier maar even duidelijk gezegd hebben.

De voorzitter: Waarvan akte. Dank u wel. Kijk ik nog even verder in de commissie of er nog verder behoefte is aan een reactie. Ik zie de heer Oostvogels.

De heer Oostvogels: Dank, voorzitter. Wij sluiten ons in die zin aan bij het betoog. Wij zijn heel benieuwd, want het klimaat wordt steeds grilliger, het wordt daardoor ingewikkelder om onze doelstellingen te halen. We worden steeds afhankelijker van andere overheden. Wij hopen inderdaad ook op een toezegging van het college, dat ze dit op kunnen pakken. We zijn ook wel benieuwd, wat heeft het college verder nog nodig om te werken aan die interoverhedelijke positie van het waterschap?

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kiela.

De heer Kiela: Dank u wel, voorzitter. Wij steunen ook dit betoog. Eigenlijk staan alle lichten op groen, om het waterschap beter en anders te positioneren. Ik zou willen oproepen aan het college, probeer dat samen met andere waterschappen dan ook te doen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Jansen.

De heer Jansen: Ook het CDA steunt het betoog van de ChristenUnie en Bedrijfsgebouwd. Ik denk dat het zeker goed is om inderdaad onze positie wat te verstevigen. Ook als ik kijk recentelijk naar wat er in de Provinciale Staten en hoe wij vanuit verschillende fracties hebben ingesproken, wat dan de reactie is van verschillende partijen, dan doet het me toch wel deugd dat een aantal partijen, die daar ook zitten en die eigenlijk nauwelijks erop ingingen of zelfs zeiden, doen jullie dat ook, dat die hier inderdaad dit betoog ook ondersteunen. Wat mij betreft, ik ben heel benieuwd naar de motie. We gaan daar eens goed naar kijken. Ik hoop dat we daarmee onze positie wat kunnen verstevigen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jonker.

Mevrouw Jonker: Dank u wel, voorzitter. Wij ondersteunen uiteraard de al gemaakte opmerkingen zeker ook. In het NRC van afgelopen weekend gaat het ook over het einde van de maakbaarheid van Nederland. Dan gaat het over de bodem die natuurlijk zakt. Dan staat er weer: "Wel is aangedrongen om met de gemeenten, de provincie, nu sneller tot een goed toekomstperspectief te komen." Die waterschappen worden gewoon iedere keer niet genoemd. Ik denk dat het heel belangrijk is dat misschien ook qua publiciteit eens een keer wat ... Zorgen dat we wat meer in beeld komen. Want de gemeente en de provincie wordt altijd wel genoemd, maar het waterschap ... Terwijl het daar eigenlijk natuurlijk over gaat. Dat ontbreekt heel vaak in die mooie stukken overigens in de kranten. Ik zou ervoor pleiten misschien aan de afdeling communicatie van

Delfland, om daar wat meer op te letten en misschien gewoon eens wat breder te delen wat een waterschap te bieden heeft. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan tot slot het woord aan de heer Daverveldt.

De heer Daverveldt: Dank u wel, voorzitter. Ik proef heel duidelijk een sentiment bij de commissieleden van, wij willen allemaal dat we een sterke positie innemen ten aanzien van overheden. Daar sta ik ook helemaal achter. Ik wil wel toch ook zeggen dat het niet alleen maar kommer en kwel is, want we werken op diverse niveaus, schakelen we. Het kan altijd beter. Maar ik wil toch een paar dingen even noemen, om ons niet een depressie aan te praten. Ik denk dat het Unie-bureau de afgelopen jaren erin geslaagd is om de manier waarop wij als waterschap lobbyen en aandacht krijgen bij de diverse ministeries, om dat een stuk effectiever te maken. Daar is ook extra op ingezet. Er zijn extra middelen voor ingezet. Dat doen we als waterschappen ook, denk ik, ten aanzien van andere koepelorganisaties best wel goed. Daarnaast is het zo, natuurlijk is het belangrijk dat er de code is en dat die geüpdatet wordt. Ik ben het ook met diegene eens, een code is belangrijk om aan te kunnen refereren, maar er zijn heel veel dingen die gewoon spelen en waar je gewoon, bij wijze van spreken, code of niet, je rol moet pakken. Dat doen wij ook. Wij zijn zeer intensief bezig, bijvoorbeeld bij die woningbouwopgave. Portefeuillehouder Koop zit daarin. Ik weet even niet de trekker rol van de VZHW. Voert zeer regelmatig gesprekken met gedeputeerde. Als wij toch het idee krijgen dat, weet je, er onvoldoende aandacht is, dan agenderen we het. Ik weet ook dat binnenkort portefeuillehouder Koop met de voorzitter van VZHW weer een nieuw apart gesprek heeft met gedeputeerde om nog eens een keer onze zorgen goed voor het voetlicht te brengen. Daarnaast kan ik ook zeggen, daar ben ik ook heel blij mee, dat bij de invulling van bijvoorbeeld de woningbouwopgave, de maatlatten et cetera, daar is de ambtelijke organisatie zeer nauw bij betrokken met het opstellen van klimaatonderleggers. Er gebeurt op dat gebied gelukkig heel veel. We zullen in ieder geval als D&H ons blijven inzetten om die rol van de waterschappen te blijven versterken. Daar helpt in ieder geval ook het regeerakkoord met water en bodem sturend echt bij, want dat is een heel sterk handvat om telkens daaraan te refereren, zeker op terreinen waar je eigenlijk van weet dat je niet altijd het bevoegd gezag bent. Maar dit geeft ons een handvat om weldegelijk onze stem te laten horen en besluitvorming waar nodig bij te sturen.

De voorzitter: Dank u wel. Daarmee zijn we ook aan het einde gekomen van dit agendapunt.

6. Rondvraag en sluiting

De voorzitter: Dan hebben we er nog eentje te gaan, namelijk de rondvraag en de sluiting. Ik kijk nog even rond of er dingen zijn voor de rondvraag. Ik zie niks. Dan wil ik graag bij deze de vergadering sluiten. Wil ik u bedanken voor uw aanwezigheid en uw inbreng en u nog een hele fijne dag te wensen.